

Rudolf Steiner (1861-1925), filosof, om de ştiinţă, educator a dobândit o faimă mondială ca fondator al Ştiinţei Spirituale moderne cunoscută ca ANTROPOZOFIE şi ca pionier de geniu în numeroase domenii ale ştiinţei.

Pe măsură ce timpul înaintează reputaţia ace stei personalităţi, într-adevăr remarcabilă, continuă să crească şi să exercite o tot mai mare influenţă asupra epocii contemporane.
El a dăruit umanităţii o operă imensă prin proporţiile sale şi nepreţuită prin valoarea sa.
ISBN 973-85584-2-5
icanoLi-s-PEnvBK. ***CITIREA OCULTA***

ŞI

AUZIREA OCULTĂ

ADONIS
Traducere după: OKKULTES LESEN UND OKKULTES HOREN G.A. 156
Traducere din limba germană de Doina Frumuzache
ISBN 973-85584-2-5 Editura ADONIS Tel. 0721.837336 Fax. 021.3223555 Bucureşti 2004
Patru conferinţe ţinute la Dornach între 3-6 octombrie 1914
CITIREA OCULTĂ ŞI
AUZIREA OCULTĂ
EDITURA ADONIS
Descrierea C1P a
Bibliotecii Naţionale a României
Rudolf Steiner
Traducere de Doina Frumuzache Editura Adonis, 2004 pag. 126
ISBN 973-85584-2-5
141.33
CUPRINS

5
I. Situarea propriu-zisă a entităţii umane în raport cu lumea
N-aş vrea să se creadă, că aceste patru conferinţe vor putea înlocui pe de-a întregul ceea ce intenţionasem să comunic la Miinchen. (După reprezentarea unei noi drame-mister pentru august 1914 aveam intenţia să ţin un ciclu de

conferinţe pe tema "Citirea ocultă şi auzirea ocultă", dar a izbucnit războiul mondial).
In conferinţele de faţă voi încerca numai să schiţez câte ceva din conţinutul pe care l-ar fi avut conferinţele de la Miinchen. Dar tocmai ceea ce era mai important, mai esenţial de comunicat la Miinchen, va trebui să păstrăm, acum pentru timpuri mai puţin învolburate, ce au să vină. Mă şi uimeşte cum de s-a putut crede că viguroasa forţă necesară pentru a comunica lucruri de seamă în domeniul ştiinţei spirituale - ceea ce ar fi fost posibil la Miinchen - că o astfel de forţă ar mai putea fi pusă în acţiune, în vremuri ca cele pe care le trăim. Va veni pentru omenire şi timpul, în - 6 care ea va înţelege că aşa ceva este imposibil,.că supremele adevăruri nu pot fi rostite în plină furtună.
Conţinutul propriu-zis al temei mele îl voi împărtăşi cândva în viitor, dacă mi-o va permite karma, printr-un ciclu de conferinţe în locul celor neţinute la Munchen. Acum nu voi face altceva decât să satisfac, pe cât va fi posibil, dorinţa unora de a asculta totuşi, câte ceva despre acest subiect.
Dragii mei prieteni!
Tot ceea ce conţine ştiinţa spirituală drept adevărat şi valoros tezaur, a fost obţinut prin citirea ocultă, prin auzirea ocultă. Când aflăm aşadar câte ceva despre metodele prin care ajurige un cercetător spiritual la vieţuirile sale, el ne vorbeşte despre esenţa citirii şi auzirii oculte. în epoca noastră domnesc într-adevăr cele mai absurde păreri imaginabile asupra felului în care se obţin rezultate în domeniul ştiinţei spirituale.
Ca introducere, înainte de a aborda subiectul principal aşadar, mă voi opri asupra unui amănunt - căci amănunt este, raportat la ceea ce vrea să fie curentul nostru spiritual. Un oarecare profesor, actualmente cercetător, a scris o recenzie asupra lucrării mele "Teozofia". Recenzia a apărut încă acum câţiva ani, iar autorul ei se arăta supărat mai ales în legătură cu ceea ce scrisesem despre aura omului, despre formele gândurilor şi alte lucruri asemănătoare. Printre multe altele, pe care nu le voi mai menţiona aici, recenzia cuprinde şi ceva întru totul propriu, ceva de la sine înţeles la un cercetător, la un gânditor de actualitate. Iată ce susţine dânsul: ca să poţi crede, că există un sâmbure de adevăr în toate aceste afirmaţii despre aură, despre forma gândurilor, cei care le pot vedea ar trebui să facă o experienţă în felul următor: câţiva din cei, care vin să susţină că pot vedea aşa ceva, să fie aduşi în faţa unui număr oarecare de oameni, care pot fi prezenţi -bineânţeles - cu lumea lor de gânduri, sentimente, înclinaţii. Apoi să li se pună întrebarea: "Ce vedeţi la oamenii ce vă stau în faţă?" Dacă afirmaţiile tuturor ocultiştilor cuprinşi în experiment vor fi

identice şi dacă cei observați vor confirma apoi justețea afirmațiilor făcute de observatorii lor, abia atunci li se va putea da crezare.
Dragi prieteni! Nimic mai firesc şi mai de înțeles decât aceste dsiecții. fia xhiar-am -putea spune, că este normal să facă astfel de obiecții oricine este obişnuit să gândească în spiritul actual al ştiințelor naturii, ceea ce susține un atare
8
gânditor, trebuie de ia sine considerat a fi înțelept! Ceva însă tot i se poate imputa! Cine face astfel de obiecții, trebuie negreşit să fi citit cartea, înainte de a scrie recenzia. Aşa trebuie să presupunem, nu? De alt fel însăşi onestitatea, ce se degajă din recenzie ne îndreptățeşte la această presupunere. Totuşi autorul recenziei nu a ştiut să citească "Teozofia", căci pe cât este de normal, de la sine înțeles, să faci astfel de obiecții, câtă vreme nu cunoşti adevărurile cuprinse în lucrare, pe atât de natural ar fi să nu le mai faci, daca i-ai pătruns înțelesul. Orice gânditor normal de astăzi, format în spiritul ştiințelor naturii, va găsi afirmația' mea revoltătoare - desigur - pentru că trebuie să îi pară cu totul de neânțeles şi într-adevăr el nici nu îi poate cuprinde înțelesul. în cartea mea, printre altele, veți găsi şi precizarea: dacă un văzător vrea cu adevărat să vadă în lumile spirituale şi să ajungă la adevăr, el trebuie mai întâi să se autoeduce, astfel încât, în momentul în care lumile spirituale îi stau în față, el să aibă capacitatea de a se scufunda, cu totul dăruit, în obiecte, de a-şi aduce la tăcere propriile dorințe şi pasiuni. Ori, dragi prieteni, când se întâlnesc cinci ori şase ocultişti, spre a face o experiență cu metode specifice ştiințelor naturii, aşa cum propune autorul recenziei, ei se vor aduna în dorința lor de a obține un rezultat, dar un rezultat precis, şi anume cel pretins în vederile ştiințelor naturii. Totul s-ar desfăşura sub auspiciile dorințelor şi pasiunilor curente când tocmai acestea ar trebui eliminate. Este de la sine înțeles că orice impresie reală provenită din lumile spirituale va fi ştearsă, în chiar momentul începerii experienței întrucât ea este concepută conform gândurilor legate de planul fizic. Ori tocmai aceste gânduri ce decurg din lumea fizică, cu tot apanajul lor de dorințe şi pasiuni, tocmai acestea trebuie eliminate. Desigur, ni se va putea răspunde: examinatorul ocult nu are decât să rămână pasiv. Adevărat, numai că astfel de conjuncturi nu permit să fie dirijate de pe planul fizic, cu metode proprii acestui plan, ci numai de pe plan spiritual, prin metode proprii lumii spirituale. Cum ar trebui adică să se nască o astfel de conjunctură? t
Ea ar trebui concepută într-un anumit fel din lumea spirituală. în lumile spirituale aşadar şi nu în mintea iscoditoare a unui oarecare profesor. Ar trebui să existe în lumile spirituale intenția ca nişte văzători din lumea fizică să afle gândurile şi sentimentele unor semeni care, la rândul lor, să se afle grupați

laolaltă prin însăşi karma din lumile spirituale. Ar trebui ca aceştia din urmă să se

10

găsească laolaltă, adunați nu de un profesor ci prin însăşi urzeala sorții, după cum şi văzătorii -pe de altă parte - tot de soartă ar trebui să fie adunați laolaltă. Astfel lumile spirituale ar trebui să indice ce anume sentimente şi gânduri din oamenii supuşi experimentului să fie dezvăluite văzătorilor... Deabea atunci experiența ar avea cu siguranță succes, şi ea reuşeşte întotdeauna când este concepută astfel Vreau să spun că oricine cuprinde în înțelegerea sa "Teozofia", pricepe ceea ce am spus acum şi acceptă drept adevăr - de la sine înțeles - al lumilor spirituale imposibilitatea de realizare a unei astfel de experiențe în vremurile noastre. Trebuie ținut seama de aceasta.

Deoarece din recenzia amintită am văzut că oamenii nu se află încă la stadiul de a citi cartea în aşa fel, încât să ajungă singuri la această concluzie, am adăugat ediției a şasea, la corectura căreia tocmai lucrez, o notă cuprinzând cuvânt de cuvânt cele mai sus menționate. La citirea unei cărți scrise în lumina ştiinței spirituale există o cerință esențială, dincolo de înregistrarea conținutului ei - care este aspectul cel mai puțin însemnat - care precizează faptul că: cine asimilează o astfel de carte, trebuie să îşi modifice, într-un anumit fel, modul de a gândi şi

11

de a simți, adică trebuie să depăşească etaloanele şi modalitățile de a judeca, folosite curent în lumea obişnuită. Dispoziția oamenilor de a citi operele de ştiință spirituală, ca pe oricare altă scriere, crezând că îşi vor putea însuşi conținutul lor, ca pe cel al oricărei alte cărți, constituie şi astăzi obstacolul principal în calea înțelegerii lucrărilor de ştiință spirituală; căci în realitate, trebuie să se transforme ceva în cel care a înțeles în profunzime o carte de ştiință spirituală. De aceea nu este de mirare că tocmai cărțile autentic spirituale sunt ocolite în zilele noastre de marea majoritate. Ce trebuie oare să se petreacă într-un om, care citeşte astăzi o astfel de carte? Ei bine, o începe; deştept este... - în prezent nici nu există decât oameni deştepți! - El ştie că are capacitatea de a judeca conținutul ei, că nici nu poate exista un mai bun judecător al cărții; din capul locului este convins de aceasta. Şi cum aşa după citirea cărții, să învețe el să judece altfel decât până atunci? Aşa ceva este desigur de neacceptat; nu este el oare deştept, judecata lui nu este ea cea mai strălucită? Hotărât lucru, nu poate accepta să modifice în vreun fel modul său propriu de a judeca. In consecință, nimic din sensurile, din intenția cărții nu va pătrunde, bineânțeles, până în conştienta sa. în cel mai bun caz va ajunge la

12

concluzia, că nu a învățat absolut nimic din cartea respectivă, pentru că totul nu este aici decât un simplu joc de cuvinte şi noțiuni. Fără îndoială că numai aceasta poate fi concluzia, când nu ții seama de caracteristica fiindamentală a oricărei lucrări de autentică ştiință spirituală: prin ea omul dobândeşte - măcar într-o măsură infimă - un alt mod de a gândi şi de a judeca în raport cu lumea.

De un fapt însă va trebui să ținem seamă, atunci când vrem să ne formăm o idee despre "citirea ocultă", despre "auzirea ocultă". în primul rând trebuie să ne luăm, aşa spus, rămas bun de la felul în care cugetăm şi emitem judecăți în mod curent referitor la planul fizic. Am accentuat mereu un lucru: este de la sine înțeles, că trebuie să rămânem oameni raționali; deci chiar dacă ne însuşim o nouă formă de a judeca, de a gândi şi simți în privința lumi spirituale, va trebui să ne păstrăm o judecată sănătoasă în ceea ce priveşte evenimentele şi ființele de pe planul fizic. Este ceva normal după cum am sublimat adesea. Ceva însă ne sta în puteri să facem, ceva necesar pentru lumile superioare, dar care nu are valoare pentru planul fizic. Voi pleca, pentru a mă face înțeles, de la un lucru cunoscut de Dvs.

Pe plan fizic suntem obişnuiți să stabilim prin gândirea, simțirea şi voința noastră, un raport

13

cu acest plan. Prin activitatea de gândire şi reprezentare din noțiuni urzim reprezentări asupra obiectelor şi ființelor de pe plan fizic, precum şi asupra proceselor desfăşurate în ele. Prin aceasta transformăm concomitent, într-un bun spiritual propriu ceea ce, după părerea noastră există în spațiu şi se desfăşoară în timp. Prin activitatea de reprezentare învățăm să cunoaştem ceva. Simțirea noastră urmează şi ea aceeaşi cale. Avem în fața noastră un obiect oarecare; de pildă un trandafir ne umple de bucurie; prin aceasta transpunem trandafirul în lumea noastră, în simțirea noastră, în propriul nostru suflet. Dimpotrivă, prin voință, noi întrețesem lumii exterioare ceva din intenționalitatea noastră. Iată deci că trebuie să ținem seama de o sumedenie de raporturi între noi şi lumea exterioară, când ne examinăm comportamentul pe plan fizic. Dar absolut nimic din ceea ce împlinim din gândirea, simțirea şi voința noastră, nimic din ceea ce facem aici, când stabilim raporturi cu lumea exterioară pentru planul fizic curent, absolut nimic nu poate fi util -în forma, în care le practicăm pe plan fizic -pentru a ajunge la vreo cunoaştere despre lumile superioare. Căci tot ceea ce ne este de folos, de pildă, pentru a dobândi cunoaşteri despre lumea fizică, întreaga gamă de sentimente şi

14

reprezentări de care facem uz pentru a ajunge la cunoaşterea acestei lumi, nu reprezintă pentru cercetarea spirituală decât o muncă pregătitoare.
Să reținem bine, aşadar! Tot ceea ce produce gândirea, simțirea şi voința noastră pe plan fizic, totul ne foloseşte pentru a cunoaşte direct ceva din lumea fizică, spre a realiza ceva pentru această lume dar tot ce constituie beneficiu direct pentru lumea fizică, nu reprezintă pentru lumile spirituale decât 6 activitate pregătitoare. Gândurile pe care le putem formula referitor la lumea fizică - oricât de ascuțită ar fi mintea noastră - nu ne pot duce la cunoaşterea lumilor spirituale. Dar prin activitatea gânditoare sufletul nostru dobândeşte aşa zicând o pregătire, se autoeducă în aşa fel încât treptat, treptat devine apt să pătrundă în lumea spirituală/Ceea ce putem voi şi simți pentru lumea fizică este utilizabil numai pentru autoeducarea sufletului, în vederea pătrunderii sufletului în lumile spirituale. Să mă exprim mai clar: un cercetător erudit dobândeşte prin metoda sa ştiințifică anumite cunoaşteri pentru lumea exterioară, iar când le-a dobândit, obişnuieşte să spună: cunosc despre lumea exterioară cutare şi cutare lucru. Acest fel de cercetare, de gândire, nu-i ajută întru nimic să pătrundă în lumea spirituală; activitatea lui de
15
gândire, de cercetare, are valoare doar întrucât ele constituie o exersare a forțelor sale sufleteşti. Numai capacitatea mereu crescândă de a se viețui în sine, dobândită de suflet prin gândire şi cercetare, de a-şi activa forțele sale lăuntrice, numai aceasta se propagă ca efect pentru pătrunderea în lumile superioare. Activitățile pe care le îndeplineşte omul în mod normal în lumea fizică duc la îmbogățirea sufletului său şi numai prin acest fapt ele devin utile în cercetarea spirituală.
Voi face încă o comparație pentru a clarifica mai bine lucrurile. Să presupunem că cineva este dulgher, că a învățat să lucreze lemnul întrucât este dulgher, are intenția să facă un obiect sau altul. Prin exercitarea meseriei ani de-a rândul, el produce obiecte. Aceasta doar este menirea unui dulgher; dar pe lângă aceasta, se mai petirece încă ceva: el devine mai isteț, mai îndemânatic în exercitarea meseriei sale; el dobândeşte ceva în plus prin faptul că organismul său devine mai apt, mai agil. Este vorba oarecum de un plus. La fel se întâmplă şi cu activitățile intelectuale. Minunat lucru să fii botanist şi decenii de-a rândul să îți foloseşti gândirea şi să îți concentrezi eforturile în această specialitate. Dar existaşi un efect secundar: devii mai capabil.
16
Iată un câştig în plus: acum sunt mai bine dresat decât cu decenii în urmă, nu aş vrea să înțelegeți acest cuvânt în accepțiunea lui curentă peiorativă. Cu

această "dresură" trebuie să înceapă un cercetător spiritual şi să o folosească pentru a dobândi forțe spirituale mai suple, mai maniabile. Când punem apoi în serviciul autoeducației (adică meditām, ne concentrăm şi facem exercițiile special indicate în scopul de a pătrunde în lumile spirituale) tot ceea ce ne aduce - aş spune - un folos direct în lumea fizică, aceasta constituie o pregătire în vederea pătrunderii noastre în lumile spirituale. Vă rog să rețineți: "a ne pregăti" constituie ceva extrem de important, întrucât nu ne stă în puteri să mai facem altceva decât a ne pregăti în vederea pătrunderii în această lume; căci restul revine lumii spirituale, ea trebuie să ne iasă în întâmpinare. Ea nu ne vine în întâmpinare, atât timp cât rămânem aşa, cum suntem în mod obişnuit pe plan fizic. Nu putem nutri speranța că lumea spirituală va veni să ne întâmpine, decât dacă împlinim transformarea forțelor noastre sufleteşti în felul arătat. Lucrurile nu se petrec ca la o cercetare pe plan fizic, când abordăm noi înşine obiectul; ci putem săvârşi numai munca pregătitoare, pentru ca, în clipa când vine obiectul, când ne iese în

17

întâmpinare lumea spirituală, să nu fim opaci, ci sa o putem sesiza.

Iată de ce trebuie spus astfel: tot ceea ce putem face în vederea cercetării spirituale este să ne pregătim plini de demnitate, pentru ca atunci când, în virtutea karmei, lumea spirituală ne va ieşi în întâmpinare să nu rămânem surzi şi orbi înaintea ci. Această pregătire o putem săvârşi. Dacă lumile spirituale ne vin în întâmpinare, acesta este un act de grație față de noi - în acest fel trebuie să o înțelegem. Astfel încât răspunsul la întrebarea: "Cum reuşeşte omul să pătrundă în lumea spirituală?" este următorul:. "Fiecare este dator să se pregătească prin tot ceea ce îl face mai viu, mai flexibil în acțiune, prin tot ceea ce îi educă gândirea şi îi înavuțeşte sufletul cu mai multă sensibilitate şi dorință de dăruire. Apoi urmează aşteptarea, aşteptare şi numai aşteptare. Cuvinte de aur: să poți aştepta în deplină linişte sufletească. Omul nu poate cuceri" lumea spirituală decât devenind demn de ea şi dobândind apoi puterea să dezvolte, în deplină linişte sufletească, o dispoziție de aşteptare. Iată ce este important. Esențială este aşadar această dispoziție de aşteptare a sufletului pe care o dobândim pregătindu-ne pentru a primi lumea spirituală, în felul arătat ceea ce am indicat pe

18

larg şi amănunțit în cărțile pe care le-am scris. Dar în suflet trebuie să domnească o linişte absolută, pentru că numai prin linişte poate lumea spirituală să se apropie de noi.

Spre ilustrare am întrebuințat în conferințele mele anterioare următoarea comparație: în lumea fizică dacă vrem să cercetăm un obiect, ne ducem noi la acel obiect. Cine vrea să vadă Roma se duce la Roma. Este ceva absolut normal în lumea fizică, deoarece Roma nu vine ea la noi. în lumea spirituală lucrurile se petrec invers. Aici nu putem face nimic altceva, decât să ne pregătim prin metodele descrise, pentru a o aştepta cu demnitate, linişte sufleteasca, aşteptare lăuntrică... atunci lumea spintuala vine spre noi. Trebuie să o aşteptăm cu sufletul liniştit. Aceasta este esențial. Dar de unde vine această lume spirituală? Despre aceasta am vorbit în repetate rânduri; rezumativ voi reaminti cele spuse spre a avea un punct de plecare clar.
Vă întreb pe Dvs. care cunoaşteți cu toții literatură antropozofică: unde se află entitățile elementare şi entitățile ierarhiilor superioare? Ele sunt prezente aici, pretutindeni, nu sunt altundeva, decât unde se află masa, scaunele, unde stați dvs. înşivă - ele ne înconjoară. Dar, în comparație cu relațiile noastre față de lucrurile şi

fenomenele lumii exterioare, ele sunt atât de subtile şi fluctuante, încât putem spune, că scapă atenției oamenilor. în permanență oamenii se mişcă în plină lume spirituală, fără să o vadă, pentru că noi cu toții suntem dependenți de organismul nostru, încă nepregătit pentru lumea spirituală. Iar când am avea prilejul să pătrundem în lumea spirituală, cum se întâmplă noaptea în somn, conştienta noastră se dovedeşte a fi atât de slabă încât, deşi de când adormim până ne trezim, viețuim în lumea spirituală însă noi suntem prea opaci pentru a percepe entitățile spirituale din jurul nostru. întreaga noapte ne-o petrecem în lumea spirituală, în această lume subtilă, fluctuantă, şi totuşi nu o percepem, deoarece conştienta noastră este prea încețoşată. Ce anume ar trebui să se întâmple, pentru ca omul să învețe să perceapă această lume, în mijlocul căreia se află - de fapt - necontenit? Ce anume? Pentru a înțelege aceasta, trebuie să luăm în discuție câteva lucruri foarte importante, în primul rând va trebui să ținem seama de ceva, ce am încercat să prezint cu mai mare exactitate chiar şi pentru lumea exterioară în ultimul capitol al lucrării "Enigmele filozofiei", aştept să văd, dacă poate fi înțeles însă şi de oameni, care nu fac parte din

mişcarea antropozofică. Aşadar ce trebuie avut în vedere?
Cum ia naştere, în realitate, percepția exterioară? în mod obişnuit, oamenii - mai ales cei care se cred grozavi de deştepți - îşi imaginează cam astfel: obiectele de perceput există, omul de asemenea, în propria-i piele, în carne şi

oase, astfel încât el primeşte de la obiectul respectiv un impuls, pe care creierul său - dacă gândeşte materialist - îl transformă în reprezentare, într-o imagine interioară, aceasta este imaginea interiorizată a obiectelor şi formelor exterioare. Numai că lucrurile nu stau deloc aşa, ci cu totul altfel. In realitate omul nici vorbă să rămână în pielea sa, în "came şi oase". Nici poveste de aşa ceva. Când omul priveşte un buchet de flori el se află - în realitate - în acel buchet cu eul şi cu corpul său astral, iar organismul său este un aparat, care îi reflectă imaginea obiectului. Noi cu toţii suntem răsfiraţi până la orizontul privirii. In conştienta de veghe, o parte esenţială din eul şi corpul nostru astral este integrat corpului fizic şi eteric. Mecanismul despre care am vorbit adesea în alte conferinţe este - în realitate - următorul: să presupunem că aici s-ar afla câteva oglinzi, dar cât timp nu staţi în faţa vreuneia din ele, nu aveţi nici imaginea
21
reflectată a chipului Dvs. Când ajungeţi în faţa oglinzii, imaginea apare; dispare oglinda dispare şi imaginea; apare oglinda, apare şi imaginea. La fel este şi organismul nostru. El nu produce ci reflectă numai, ca orice oglindă, ceea ce vieţuieşte sufletul omului. Sufletul însuşi se află în afară, în buchetul privit. Dar pentru ca sufletul să vadă în mod conştient buchetul, trebuie ca ochiul prin legăturile cu creierul să reflecte sufletului imaginea obiectului, cu care sufletul el însuşi vieţuieşte laolaltă. în timpul nopţii omul nu percepe, pentru că eul şi corpul său astral, care în stare de veghe sunt prezente în el, îl părăsesc pe timpul somnului. De aceea organismul corporal nu mai reflectă. Când omul adoarme, este ca şi cum până atunci s-ar fi aflat în faţa oglinzii, în care îşi putea privi chipul: dar cum dispare oglinda, pe loc dispare şi imaginea.
Astfel omul se află în realitate cu fiinţa sa sufletească - spirituală în fragmentul de lume, pe care îl priveşte şi pe care îl vede în mod conştient tocmai prin faptul că i-1 reflectă de organismul său; noaptea, când lipseşte aparatul de oglindire, omul nu mai vede nimic. Fragmentul de lume exterioară, pe care îl privim, suntem chiar noi, noi înşine noaptea suntem plecaţi.
22
Părerea oamenilor că ei se află în propria lor piele, este cea mai straşnică farsă a MayeL, Nu se întâmplă aşa. în realitate omuTse află^jnsăşi jp^eatele^pejcare^le priveşte, In momentul în care îmi stă un om în faţă, eul şi corpul meu astral se afla în acel om. Dacă organismul meu nu l-ar avea în faţa sa, nici nu l-ar vedea. Faptul că îl văd se datorează organismului meu, dar eul şi corpul meu astral se află strămutate în chiar persoana privită. Neânţelegerea acestei realităţi reprezintă -aş zice - cea mai nefastă iluzionare.

In felul acesta ne-am format o noțiune despre perceperea şi viețuirea pe planul fizic.

Cum stau lucrurile pe plan spiritual? Dacă vrem să viețuim lumea spirituală, despre care spuneam că este atât de fluctuantă, foarte mobilă față de fenomenele şi obiectele lumii fizice, încât - fiind prea subtilă - nu o putem viețui, deşi ne aflăm în mijlocul ei, tot astfel cum ne aflăm în mijlocul obiectelor dense din lumea fizică, dacă vrem să viețuim aşadar acest subtil fluctuant, trebuie întâi de toate să diminuăm eul nostru curent, purtătorul individualității, a egoității noastre, până la deplina stingere. Ori aceasta o putem realiza printr-o adevărată meditație. în ce constă o astfel de meditație? Ne alegem o reprezentare şi ne adâncim complet în contmirtul ei. Uităm de noi înşine viețuind cu egoitatea curentă conştientei de peste zi redusă la minimum. Eliminăm tot ceea ce este legat de egoitatea stării curente de conştientă. întrucât, ca oameni suntem obişnuiți să ne viețuim egoitatea numai pentru planul fizic, prin aceasta reuşim - în primul rând să reducem total egoitatea. în loc să ne viețuim în corpul fizic şi eteric, prin comprimarea egoității, reuşim să ne viețuim treptat în corpul astral.

Să reținem cu toată atenția căci aceasta este esențial: când medităm, când ne concentrăm, avem - întâi de toate - scopul să riu vietaim în propria^ noastră "egoitate, scop ^şpre care se îndreaptă toată strădania noastră. Această egoitate trebuie să înceteze să ne transmită experiențe fizice, ceea ce obținem prin efortul de a o transpune în corpul astral. în momentul când ea se află aici, încetează să se oglindească în corpul fizic.

Privind buchetul vă aflați de fapt în buchet. Corpul fizic este aparatul Dvs. de oglindire şi puteți vedea buchetul, tocmai datorită corpului fizic care-1 reflectă. în momentul în care comprimați eul cu egoitatea sa, vă veți găsi în corpul astral, care este alcătuit dintr-o substanțialitate atât de subtilă, încât veți putea

percepe obiectele subtile, mobile, din lumea înconjurătoare; atenție însă: ca să le puteți percepe cu adevărat, va trebui ca ele să fie mai întâi reflectate. Iată ceva extrem de important, de care trebuie ținut seamă, dragi prieteni!

Desigur că mulți dintre Dvs. se ştiu dărui cu adevărat şi total într-o meditație; prin aceasta reuşiți, comprimându-vă egoitatea curentă, să aveți viețuiri în corpul astral. Dar, pentru ca să viețuiți conştient în corpul astral, trebuie să fi existat întâi reflectarea. Mulți dintre Dvs. au reuşit până acum să se viețuiască în corpul astral, dar importanța primordială rezidă în reflectare. Căci aşa precum pe planul fizic primim reflectat prin corpul fizic ceea ce viețuim, tot

astfel trebuie să primim reflectate prin corpul eteric vieţuirile corpului astral dacă vrem să avem o vieţuire conştientă în lumea suprasensibilă.
Să vedem acum ce se întâmplă, când un om priveşte reflectate de către corpul său eteric vieţuirile din corpul astral? Ce se petrece atunci? In primul rând trebuie să ştim şi să ţinem bine seama de aceasta - că se întâmplă ceva cu totul deosebit, faţă de ceea ce înseamnă "a vedea" în lumea fizică. Aş spune că în lumea spirituală "vederea" nu este nicidecum atât de comodă, ca pe planul fizic In primul rând chiar un buchet,
25
adică nişte flori rupte, constituie aici un obiect separat şi rămâne ca atare. Când ai buchetul în faţă şi îţi place, îl poţi lua cu tine acasă, îl poţi pune într-o vază şi aşa mai departe însă principalul este buchetul; când îl ai în faţă nu te aştepţi la altceva. Cu totul altfel stau lucrurile cu vieţuirile astrale, pe care ţi le reflectă corpul eteric. Aici totul este viu, în mişcare. Aici nimic nu este static, nici măcar pentru o clipă. Pe de altă parte, ceea ce primim aici reflectat direct, nu constituie principalul (nu este ceea ce contează), aşa precum constituie pe plan fizic buchetul. Aici iau buchetul şi este al meu însă dincolo nu pot avea aceeaşi atitudine faţă de cele ce mi le reflectă corpul eteric, adică nu pot să iau ceva precum se află şi cu asta să mă declar mulţumit. Acolo nimic nu este, ceea ce pare a fi!
Aş vrea sa mă pot face mai bine înţeles, dragi prieteni, şi pentru aceasta este necesar să apelez la o comparaţie, pe care am mai folosit-o în acest scop. Dacă aţi avea în faţa Dvs. nişte semne, să zicem un p, un o, un m, fară să ştiţi a citi, aţi zice: "Văd nişte linii, şi le-aţi descrie, care alcătuiesc laolaltă o anume figură" Ceea ce văd de astă dată nu pot lua cu mine acasă, cum am luat buchetul, pe care l-am pus într-o vază, căci dacă aş lua aceste semne - pom- cu mine acasă, şi
26
le-aş înrăma, nu aş avea elementul principal. Elementul principal este pomul de afară, pe care îl redau prin semnele - pom. Dacă iau semnele cu mine, nu am elementul principal. în aceste semne eu doar citesc despre elementul principal. La obiectele fizice am în faţa mea ceea ce este important, la citirea obişnuită nu mai am în faţă elementul esenţial, ci numai simbolul acestuia. Iată de ce spun, dragii mei prieteni, că vieţuirile corpului meu astral, reflectate de corpul eteric -adică ceea ce am la început acolo în faţa mea - nu sunt juste, decât dacă înţeleg că ele reprezintă simboluri şi dacă învăţ să înţeleg că aceste simboluri nu fac decât să redea un altceva; trebuie să înţeleg, nu este suficient să îmi închipui, că ceea ce îmi reflectă corpul astral constituie elementul principal. Ar fi, ca şi cum simbolul - pom - ar constitui partea principală a

obiectului însuşi. Ori principal este ce înseamnă acest simbol. întâi de toate trebuie să îl citesc. Tot astfel trebuie să citesc mai întâi tot ceea ce percep în lumea spirituală, unde toate constituie numai simboluri ale adevărului, adică trebuie să citesc în lumea spirituală. Noi nu putem experimenta lumea spirituală, decât dacă învățăm să înțelegem, că ceea ce ne oferă ea la început, nu reprezintă decât nişte litere, nişte cuvinte, pe care
27
trebuie să ne deprindem a le citi. Iată în ce constă diferența. Iar dacă nu învățăm să le citim, dacă ne imaginăm că putem să ne dispensăm de învățarea scrierii oculte şi luăm lumea spirituală aşa cum ni se înfățişează ea la început, am da dovadă de tot atâta minte, cât am avea dacă luând o carte în mână i-am socoti nebuni pe cei care susțin că ea ar conține nişte idei.
Ce mă priveşte aşa ceva - aş zice? Eu o pot răsfoi pagină cu pagină, mă pot bucura de sumedenia de litere drăgălaşe înşirate pe hârtie şi m-aş limita la ceea ce văd, fară samă intereseze ce exprimă acele litere. Cine nu vrea să țină seama de ceea ce am spus, stabileşte o legătură greşită cu lumea spirituală, deoarece esențial este să înveți sa interpretezi, să citeşti ceea ce percepi. Vom vedea în orele următoare, ce trebuie* înțeles prin a interpreta şi a citi.
Acum putem spune că am ajuns deocamdată să preliminăm înțelegerea noțiunii de citire spirituală. Ea se realizează când omul se viețuieşte într-o măsură în corpul astral - aşa precum se viețuieşte curent ca eu în lumea fizică -şi când primeşte oglindite viețuirile corpului astral prin corpul eteric, în loc să le primească pe cele ale eului prin corpul fizic, ca pe plan fizic.
28
Aici trebuie să ținem seama de încă ceva. După cum spuneam azi noi nu ne aflăm numai în lucruri, în afară, adică eul şi corpul nostru astral nu se aflâ numai acolo, în afară; în stare de veghe eul trimite partea sa esențială în corpul fizic, şi nu şi-o retrage de aici, decât noaptea în somn. Aşadar pentru lumea fizică, omul trebuie să fie apt să se scufunde în corpul său fizic. In ceea ce priveşte perceperea lumii spirituale, în ceea ce priveşte citirea în lumea spirituală, prima experiență, pe care o facem, este faptul că putem viețui în corpul nostru astral şi că reflectarea obiectelor ne poate parveni prin corpul eteric. Trebuie să ajungem însă să putem viețui în însăşi corpul eteric, să putem adică să ne scufundăm în corpul eteric, aşa cum ne scufundăm la trezire în corpul fizic. Rețineți vă rog cu toată atenția: este necesar de asemeni să ne scufundăm corpul astral în corpul eteric. Când învățăm să citim, învățăm să viețuim în afara corpului fizic, aşa precum la trezire noi ne scufundăm în corpul fizic, tot astfel trebuie ocultistul să se scufunde în corpul eteric direct

fară a se mai scufunda în corpul fizic. Cu drept cuvânt au denumit ocultiştii prăbuşirea în abis această scufundare. Necesar, în cursul prăbuşirii, este să nu ameţeşti, să îţi păstrezi conştienta şi să te regăseşti în timpul căderii. Căci
29
scufundarea în corpul eteric nu este nicidecum atât de lină ca scufundarea în corpul fizic, ci este întra-adevăr o cădere vertiginoasă în prăpastie. De ce? Deoarece aici omul se disociază în cele trei părţi despre care am vorbit în lucrarea "Cum se dobândesc cunoştinţe despre lumile superioare", te descompui, te disociezi în trei. Omul nu poate coborî conştient în corpul său eteric, fără să se multiplice în felul arătat.
Când omul se află numai în lumea fizică şi doarme, eul şi corpul său astral se află în afara corpului fizic şi eteric, în acest timp conştienta sa este prea înceţoşată pentru a percepe lumea spirituală. Faptul că omul se scufundă în corpul fizic, care îi reflectă lumea fizică, astfel încât el o poate percepe; constituie tot un fel de prăbuşire în abis, dar ea are loc atât de comod pentru noi încât nu o percepem ca pe un şoc. în fiecare dimineaţă când - efectuându-ne exerciţiul - ne transpunem în acea stare, prin care putem avea vieţuiri în lumea spirituală, noi învăţăm să citim în timpul acestui somn devenit conştient, şi învăţăm de asemenea să ne prăbuşim, să ne disociem în trei. Păstrându-ne conştienta trează, avem putinţa să ne scufundăm în mod conştient şi în obiectele, în fenomenele lumii spirituale din jur.
30
Astfel învăţăm să vieţuim în corpul astral şi să reflectăm prin corpul eteric, şi citim ca şi când am citi o carte. De îndată ce ne coborâm în eteric ne disociem în cele trei componente, care cutreieră în mod conştient prin lumea spirituală, în timpul acestei călătorii, cele trei componente disociate vieţuiesc ceea ce se numeşte "auzirea spirituală"; începe auzirea spirituală. Ea începe de îndată ce ne-am scufundat în mod conştient în propriul nostru corp eteric. De astă dată ne scufundăm cu adevărat în obiecte şi observăm că ceea ce am învăţat să citim, poate fi chiar vieţuit de noi.
Să repetăm aşadar: prin exerciţii spirituale omul ajunge să îşi comprime într-atât egoitatea, încât invaţă să se vieţuiască conştient în corpul astral Apoi corpul eteric îi reflectă treptat fenomenele şi entităţile din lumea spirituală. Din clipa în care omul ştie să interpreteze în mod corect, aşa cum vom arăta în orele viitoare, această lume reflectată, din acea clipă el deţine arta citirii oculte. Apoi, când omul ajunge nu numai să citească cele din afara corpului său eteric, ci să îşi trezească în timpul scufundării -conştienta în eteric, atunci el îşi trimite cele trei componente, în care s-a disociat, în lumea care-1

31

înconjoară şi aude fenomenele în plină fiinţare şi activitate. Atunci omul le aude. Prin aceasta însă ajungem treptat să stăpânim în aşa fel citirea ocultă şi auzirea ocultă încât de ele se leagă ceva bine determinat. Dar astfel ajungem cu adevărat şi în realitatea lucrurilor, căci nimic din ceea ce se desfăşoară pe plan fizic nu reprezintă realitatea, absolut nimic. La cea mai simplă reflecţie, lumea înconjurătoare ne dovedeşte că nimic din ceea ce vieţuim în ea, nu constituie o realitate, că de fapt interpretăm totul greşit. O dată pe malurile Rinului, am auzit exclamându-se: "Iată bătrânul Rin!" Ce reflecţie frumoasă, adânc simţită! Dar oare ce este bătrân la acest râu? Apa care curge? în nici un caz! Doar curge clipă de clipă. Are ea grijă să nu îmbătrânească! Veche este poate doar adâncitura, albia pe care a săpat-o apa. Dar nu la ea ne gândim când rostim "bătrânul Rin" Ce desemnăm atunci prin aceste cuvinte? f Când spui "adâncitura"... şi pe fundul mării sunt adâncituri, şi în mare se varsă curenţi. Golfstrenul clipă de clipă varsă alte şuvoaie de apă în mare, după cum alta este fară încetare şi adâncitura formată la confluenţă. Nimic nu are permanenţă pe plan fizic, absolut nimic din întreaga lume fizică, însuşi organismul acestei lumi nu este decât un

32

şuvoi, carnea, sângele Dvs. de acum, nu existau acum opt ani. Nimic nu este real în lumea fizică, totul curge.

Noi nu avem deloc în vedere conținutul, pe care îl redăm în cuvinte. N-ar avea sens să spui "bătrânul Rin" decât dacă prin aceasta te-ai gândi la ființele elementare care cu adevărat viețuiesc în Rin, dacă te-ai gândi la zeul Rinului, o entitate spirituală elementară care există cu adevărat, numai atunci expresia întrebuințată ar avea un sens.

Aşadar: ori trebuie să înțelegem expresia "bătrânul Rin" în sens spiritual, ori... vorbim fără să ne gândim! Iată cât de adevărat este dragi prieteni, că noi nu putem pătrunde în adevăratele realități, decât dacă ținem seama de lumea spirituală. Numai atunci pătrundem în adevărul realităților.

Mâine, discutând pe cât se va putea de amănunțit despre citirea şi auzirea ocultă, vom vedea că omul poate pătrunde până la aceste adevărate realități.

33

II. Contopirea cu simbolurile şi realitățile spirituale din lumea imaginativă

Aş vrea să încep prin a recapitula ceea ce am spus ieri relativ la situarea propriu-zisă a entității umane în raport cu lumea.

Spuneam aşadar: nu este decât o iluzie, maya, părerea omului că ființa sa sufletească, spirituală s-ar afla în trup, când priveşte la obiectele din jur, şi că

ar prelua în sine aşa zicând copiile acestora. în realitate ființa noastră sufletească-spirituală vieţuieşte atunci în obiectele înseşi. Nici nu am putea percep această vieţuire a noastră în~obtecte; dacăreipe^ reflectate de către organismul nostru. Aşadar, când vieţuim în lumea fizică obiectele sunt reflectate de organismul nostru fizic, de întregul său sistem senzorial, de gândire, simţire şi voinţă.
34
Adevărul"- de fapt - este acesta: organismul nostru este un aparat de reflectare; ceea ce vieţuim noi, nu este produsul organismului nostru fizic - aşa cum îşi reprezintă în mod greşit materialismul acest proces - ci este o reflectare.
După cum nu oglinda produce ceea ce se vede în ea, nici organismul nostru nu produce el în suflet vieţuirile noastre despre obiecte şi în legătură cu obiectele. Iar materialistul, care susţine că ori creierul ori alt organ produce vieţuirile noastre sufleteşti, comite - la un plan superior eroarea, pe care ar comite-o oricine ar voi să susţină, când se uită în oglindă, că figura din faţa sa nu i-ar aparţine lui, ci ar fi un produs ai oglinzii.
In momentul, în care un om ajunge la citirea ocultă - în momentul descris ieri, el trebuie să vieţuiască aşa zicând acest adevăr. După ce ne-am pregătit în felul arătat ieri putem vieţui entităţile şi fenomenele din lumea spirituală, desigur atât de subtile şi fluctuante în comparaţie cu planul fizic. Dar noi le vedem numai prin faptul că le vieţuim întâi în corpul nostru astral şi reflectate apoi de corpul eteric, reflectare pe care o vieţuim în imagini. Spuneam ieri că aceste imagini, pe care le vieţuim, le putem considera - în general - doar simboluri ale
35
realităţii spirituale. Am arătat clar, prin comparaţia folosită ce eroare ar comite cel ce le-ar vieţui nemijlocit, aşa ca pe nişte imagini de vis, chiar dacă incomparabil mai vii. Gine ar lua drept realitate aceste imagini de vis, s-ar asemăna celui, pentru care cuvântul scris "pom" nu ar constitui numai simbolul pomului real, ci însăşi realitatea propriu-zisă. Aşadar, în momentul în care am ajuns să primim reflectate prin corpul nostru eteric imaginile lumii spirituale - atât de fluctuante, atât de instabile faţă de lumea fizică -în acea clipa este ca şi cum lumea s-ar aşterne în faţa noastră, ca o carte deschisă; ca o carte deschisă numai pentru noi, dar pe care trebuie mai întâi să învăţăm să o citim, şi anume să învăţăm să o citim corect. în general aceasta este regula dragi prieteni. Dar orice, absolut orice regulă îşi are excepţiile ei, adevăr care este şi mai valabil pentru vieţuirile pe plan spiritual. Să reţinem bine: aceasta este în generaf regula, şi dacă o cunoaştem, ne putem orienta în lumea

spirituală - dar regula îşi are excepţiile ei. Aş vrea să explic mai bine despre ce fel de excepţii poate fi vorba.
Voi discuta mai detaliat unul din cazurile posibile. Să presupunem că cineva, care şi-a dezvoltat până la un anumit grad forţele
36
ciarvederii în sensul discutat de noi, doreşte să caute în lumile spirituale pe cineva să zicem, mort - întrucât aceasta este dorința multora dintre noi pe cineva care - de mult ori mai recent a trecut pragul morții şi viețuieşte în lumea spirituală, adică pe cineva, care a intrat în ceea ce numeam existența dintre moarte şi o nouă naştere. Găsirea celui căutat este condiționată însădupă cum reiese încă din conferința anterioară - de încuviințarea Grației Divine de a-1 întâlni; de a-1 putea vedea. De obicei, dacă dorința izvorăşte numai din curiozitate, ea nu va fi îndeplinită. Aşa încât cine caută în lumile spirituale numai pentru a-şi satisface curiozitatea, pe cineva care a murit, acela ori nu va vedea absolut nimic, ori va fi expus - inevitabil celor mai diverse erori. Dar să presupunem acum celălalt caz, când ar exista o motivație în asentimentul entităților spirituale de a-1 întâlni; să presupunem aşadar că totul ar fi, cum se spune curent, în ordine, că ni s-ar permite să-1 întâlnim. Ei bine, în general țin să subliniez aceasta - lucrurile nu se vor putea petrece atât de simplu, adică de îndată ce clarvăzătorul respectiv s-a transpus printr-o meditație în lumile spirituale şi şi-a concentrat gândurile ori dorințele sale asupra persoanei căutate, lumile spirituale să îi şi acorde favoarea de a-1 vedea. Ne-am înşela
37
amarnic, încercând aşa ceva, precum şi imaginându-ne că aşa ceva s-ar putea întâmpla. De obicei se petrece cu totul şi cu totul altceva.
Aş vrea să înțelegeți dragi prieteni, că ori de câte ori este dezbătută o temă referitor la lumea spirituală, trebuie recurs la nişte cazuri particulare - aşa cum voi proceda şi eu acum - că este imposibil să expui numai teorii abstracte, generale. Nu pot, aşadar decât să vin cu un exemplu.
Să presupunem deci, că un clarvăzător ar avea un motiv întemeiat să întâlnească o persoană defunctă, că prin meditație şi concentrare de gândire ar avea pregătirea necesară pentru această confruntare. Ne-am îndepărta prea mult de subiect, descriind natura acestor pregătiri, dar să presupunem că ele sunt corecte. Ei bine, dacă prin meditație şi concentrare clarvăzătorul a dobândit într-adevăr acea stare necesară perceperii persoanei respective, atunci poate că la început el va vedea ceva, dar dacă nu are suficientă experiență în acest domeniu nu se va simți deloc înclinat să identifice ceea ce vede cu persoana căutată sau cu ceva legat de aceasta. Este posibil, ca privirii sale să i

se înfăţişeze o întreaga lume de imagini, o lume cu totul vie, în imagini cu mult mai vii, decât în oricare vis obişnuit. Aici
38
accentuez din nou întrucât lucrurile sunt fals prezentate în lumea curentă: această lume în imagini este o lume simbolică a lumilor superioare. Aceste simboluri învăţăm noi să le înţelegem, această lume simbolică învăţăm să o descifrăm. Deci. clarvăzătorul vieţuieşte în sine imagini mobile, o sumedenie de întâmplări legate de o oarecare persoană. Acestea sunt vieţuirile sale. Numai că, la început, nu poate găsi vreo asemănare între ceea ce căuta şi imaginile pe care le vieţuieşte. Dacă însă în mod sigur nu a mers pe o cale greşită, imaginile îi dezvăluie ceva: în suita de imagini fluctuante apare ceva, ca un punct central - aş zice pe care îl vieţuieşte ca atare. Despre toate celelalte imagini îşi va putea spune: în toate acestea găsesc ceva cunoscut, ceva ce îmi aminteşte de unele lucruri, pe care la un moment dat, memoria mi le-ar putea scoate la lumină. Chiar dacă nici una din aceste întâmplări nu există ca atare în memoria mea, la un moment dat amintirea, ajutată de fantezie, mi le-ar putea crea, întrucât ele se apropie de vieţuirile pe care o dată le-am avut. Acum este momentul în care trebuie să fie extrem de atent un adevărat clarvăzător; pentru că el nu are voie să piardă din vedere nici o clipă, că toate aceste imagini din faţa sa ar putea fi, la nevoie, combinaţii ale memoriei sale,
39
dar că, undeva în întreaga suită de imagini există un anumit.punct, care nu mai conţine astfel de amintiri. Aşadar se poate face o delimitare netă între ceea ce ar fi putut crea propria noastră imaginaţie şi între acel punct distinct în multitudinea imaginilor şi în jurul căruia se grupează toate celelalte. Despre acesta trebuie să ne putem spune: Iată ceva, ce nu mi-ar fi apărut niciodată în amintire, ceva ce nu ar fi putut apărea în câmpul meu vizual nici măcar în vis. Bineânţeîes că trebuie să ai o anumită practică pentru a putea distinge imaginile de vis de cele reale, pentru a le delimita cu exactitate. Dar ajungi la un moment dat să spui: există ceva aparte în acest punct.
De regulă (încerc să mă exprim exact) se întâmplă ca acest ceva unic din imagini să îţi apară într-un anumit sens paradoxal, ori chiar absurd. Adică din şirul de imagini - chiar dacă ele sunt, poate frumoase, ba chiar, grandioase, viguroase, te frapează ceva aparte, ceva cu totul deosebit. Foarte des se poate întâmpla ca noianul de imagini să dispară luând cu ele şi acel ceya specific, înainte de a fi apucat clarvăzătorul să realizeze ceva. Atunci, desigur el va trebui să repete experienţa o dată şi încă o dată, şi iar să o ia de la capăt, de obicei dacă are o anumită

practică în acest domeniu, experiența îi va reuşi, adică suita de imagini îi va apărea din nou; şi chiar dacă va fi cu totul alt gen de imagini, în centrul lor, va exista ceva, ce va fi cu siguranță; identic punctului central din imaginile avute anterior. Ce-i drept, trebuie să fi atins un anumit grad de clarvedere spre a reuşi chiar de prima ori a doua oară să extragi din multitudinea de imagini ceea ce este esențial. Trebuie şă ştii să te înțelegi pe tine în mod corect, cât timp ai imaginile încă în față, să devii în mod deplin deliberat conştient de tine şi să te situezi în acel punct central, păstrând conştienta de sine perfect trează, pentru ca acel punct să nu dispară, ca o imagine de vis. Situarea ta față de acest punct trebuie Să fie aceeaşi, ca fața de oricare obiect din lumea exterioară, adică trebuie să fi atât de stăpân pe tine însuți, încât să ştii precis: eu mă aflu aici, tu te afli acolo. Trebuie să te poți deosebi pe tine de imagine, să nu te laşi răpit de ea.

Pentru a reuşi aceasta, este bine să încerci mai întâi, şi anume cât timp ai imaginea în față încă, să modifici - arbitrar - un oarecare element al imaginii. Să presupunem, de exemplu, că ai imaginea în față, că - pe de o parte - eşti atât de stăpân pe tine, încât rămâi distinct de ea şi poți fi
41
conştient că te afli dincoace...; să presupunem mai departe - că în suita de imagini există o oarecare figură, care te priveşte neprietenos, posac. Ei bine fară a te desprinde din starea de clarvedere, ci rămânând conştient în miezul situației, încearcă să dezvolți următorul sentiment: Ce ar fi să fiu atât de binevoitor acestui om, al cărui chip vădeşte ostilitate față de mîne, încât şi el să mă privească cu prietenie? Este mult mai uşor să te plasezi în suita de imagini, după ce ai modificat tu însuți ceva din ea: Situarea ta față de această lume de imagini devine mult mai uşoară.

Următorul pas va fi... - extrem de dificil să găseşti cuvinte potrivite pentru realitățile din lumea spirituala, atât de diferite de cele din lumea fizică! - ei bine, următorul pas va fi acela de a te identifica cu toate imaginile, ce te înconjoară; adică trebuie să te scufunzi în ele, să devii una cu ele. Pentru că numai devenind una "cu ele, ajungi la un adevăr foarte important, după cum vom vedea. Dacă aş utiliza o expresie curentă, aş spune că trebuie să mesteci spiritualiceşte, întreaga serie de tablouri, să le înghiți, să le înglobezi ființei tale, să te identifici cu toate, să te scufunzi complet în ele, ceea ce înseamnă că acum trebuie să ştii precis. Până acum eram o

ființă distinctă față de imaginile din jur, mă aflam în afara lor, acum însă în mod deliberat mă scufund în ele, cum m-aş arunca într-o apă, în care aş vrea să înot. Acum apare viețuirea capitală; acum viețuieşte în propriul tău suflet tot ceea ce exprimă fiecare dintre imagini, adică viețuieşti fiecare personaj în parte: pe cel care combate, jigneşte pe altul, precum şi pe cel îndatoritor față de rest. Ca viețuire eşti atât cel care jigneşte cât şi cel jignit. Tu exişti în tot ceea ce reprezintă imaginile, este ca şi cum ai avea în față un tablou reprezentând o execuție şi tu ai putea avea concomitent viețuirea celui care este decapitat, precum şi a celui care decapitează. Iată modul în care te viețuieşti inclus în această suită fluctuantă de imagini cosmice. Fiecare imagine sunteți Dvs. înşivă, şi orice mişcare din imagine sunteți tot Dvs. Prin aceasta tabloul ca atare, ca imaginație, devine invizibil, dar cu atât mai însemnate devin viețuirile lăuntrice ca atare. Adică tu nu mai vezi tabloul, dar îl viețuieşti din plin, iar când reuşeşti cu adevărat să ființezi înlăutrul imaginilor, atunci începe - ca să zic aşa -al doilea act al experienței, care însă nu urmează neapărat imediat după primul.
Vedeți Dvs., de la acest punct înainte, clarvederea poate fi periclitată de momente de

descurajare. Este foarte posibil ca, ajuns la momentul în care ai luat hotărârea să te scufunzi în imagine, să te îmbăiezi în ea, totul să se destrame ca un vis, ori ca ceva ce ai uitat. Extrem de rar se poate întâmpla ca şi actul al doilea -viețuirea despre care urmează să vă vorbesc - să succeadă nemijlocit. De cele mai multe ori totul pare să fi dispărut fară urmă, în tocmai unui vis,
Un adevărat clarvăzător trebuie să ştie precis, că aceasta poate fi prea bine numai o impresie. Ceea ce spuneam că extrem de rar succede imediat fazei descrise, poate să aibă loc mult mai târziu, adică poate apărea din noianul de viețuiri în plină zi ori în plină noapte. De ce? Fiindcă deseori trebuie să treacă o vreme, pentru a te putea identifica perfect cu ceea ce ai înghițit (scuzați repetarea expresiei), cu ceea ce te-ai unit, deci pentru a asimila sufleteşte totul, ori aceasta poate dura un timp. Dar în momentul, în care te-ai identificat îndeajuns şi ai asimilat suficient, în acel moment devii şi conştient, că te afli în legătură cu persoana căutată, cu individualitatea acestei persoane şi că ea îți transmite propriile ei gânduri. Acum tu gândeşti ceea ce viețuieşte în sufletul celui decedat, acestea sunt gândurile tale, eşti în legătură cu el. el îți vorbeşte iar tu îl auzi.

In realitate imaginea eu care te-ai identificat - ori suita de imagini, pe care le-ai asimilat, pe care le porţi în tine, şi cu care eşti una - ea este, ori ele sunt - de fapt cele care aud adevărul şi îl asimilează. îndeobşte această auzire, această auzire spirituală, nu mai este legată de imagini, ci ea derivă din conştienta că sufletul tău, al clarvăzătorului, este în legătură cu persoana respectivă, pe care o auzi, dar nu o mai recepţionezi nici cu urechea fizică, nici cu ochiul fizic, ci direct în gândul tău - în momentul, în care simţi: acesta nu este gândul meu, ci ceva ce îmi comunică cel decedat. După cum bine vedeţi, ai nevoie de o anumită pregătire, pentru a te apropia de cineva care a murit, este necesară o pregătire, care poate fi descrisă, întocmai cum am descris-o eu. Dar din momentul, în care ai reuşit să auzi prin faptul că te-ai identificat cu imaginea celui decedat, din acel moment este exclus să comiţi erori. Pentru că începând din acest moment, confuziile n-ar putea interveni altfel, decât întocmai ca pe plan fizic, unde poţi confunda pe un om cu un altul; dar confuziile sunt rare pe plan fizic, întrucât pe om îl recunoşti prin el însuşi, fără să fie nevoie să îţi dovedeşti, pe baza unor principii teoretice, că domnul X pe care l-ai întâlnit, este într-adevăr domnul X.

însăşi persoana pe care o vezi ţi se dezvăluie în aşa fel încât o recunoşti. Tot astfel şi când ai o entitate spirituală în faţa ta, ştii că este prezentă, chiar dacă în această lume spirituală ţi se adresează într-un limbaj spiritual şi îţi comunică gândurile tot în mod spiritual.

Ceea ce v-am descris mai sus constituie trecerea de la perceperea unui simbol cu multiple înţelesuri la citirea lui, adică la o tălmăcire, pe care o realizezi nu prin raţiune, ci încorporându-1 fiinţei tale şi identificându-te cu el. Asimilarea simbolului este un proces viu. Apoi, operând în propriul tău suflet identificarea cu imaginea, te pregăteşti în vederea auzirii spirituale a fiinţei din spiritual, ceea ce constituie un proces obiectiv.

Citirea este un proces viu, într-adevăr un proces viu, căci trebuie să îţi dăruieşti întreg sufletul acestei activităţi. Aici ţi se cere cu totul altceva decât ceea ce ţi se cere pe plan fizic,^ ceva ce s-ar putea compara pe plan fizic cu pretenţia unui autor de a-i mânca în mod concret opera, pentru a o înţelege - bineânţeles noi fiind dotaţi pentru aceasta cu un aparat digestiv, care să aibă capacitatea, în cursul digerării, să recepţioneze fiecare literă în mod diferit; diferenţa dintre un A şi un J - de pildă - să fie rezultatul unui proces

interior. Aceasta este singura comparaţie, pe care o putem folosi, pentru a reda mai bine procesul spiritual descris.

Nu te poţi apropia de un fenomen spiritual, de o fiinţă spirituală, atâta vreme cât nu ţi-ai dăruit total întregul suflet, spre a înţelege fiinţa respectivă, fenomenul respectiv. Trebuie să constitui tu însuţi o unitate cu simbolurile sau literele lumii spirituale. Trebuie să citeşti şi apoi în timp ce citeşti, să auzi din punct de vedere spiritual.
Ţin să accentuez ceva, întrucât în domeniul ştiinţei spirituale trebuie să te exprimi foarte exact: afirmaţiile mele sunt valabile numai în general. Spun "în general", pentru că există şi excepţii. Este foarte posibil, ca un clarvăzător să vieţuiască, în timpul stării de clarvedere, nu numai o suită de imagini de felul celor descrise, ci să îi apară, de exemplu, imagini asemănătoare cu cel căutat, cu înfăţişarea pe care acesta o avusese în timpul vieţii. Clarvăzătorul va şti atunci, că are în faţa sa fiinţa, pe care o căuta. Dar niciodată nu poate fi - de fapt - complect sigur de aceasta. Se poate ca vieţuirea lui să fie corectă, după cum se poate să nu fie chiar corectă, ceea ce voi explica, folosind o comparaţie.
Vedeţi Dvs., scrierea noastră obişnuită, fie de tipar, fie de

47

mână, se compune din semne. într-adevăr când scriu "pom", acest cuvânt nu se aseamănă întru nimic cu un pom. Lucrurile nu au stat mereu aşa în decursul evoluţiei scrierii. Dacă ne întoarcem la epoci mai vechi, găsim o scriere în imagini. Pe atunci oamenii alcătuiau asemenea imagini, care însă se asemănau cu ceea ce voiau ele să reprezinte; ori scrierea prin simboluri - litere s-a dezvoltat din vechea scriere în simboluri -imagini.
Acelaşi raport există între clarvederea evoluată, despre care v-am vorbit, dezvoltată prin metoda noastră rosicruciană, şi clarvederea atavică, mai mult ori mai puţin primitivă, pe care o au unii oameni, în virtutea unor circumstanţe anterioare.
Insă aşa după cum scrierea noastră prin simboluri - litere reprezintă o treaptă mai evoluată faţa de scrierea prin simboluri - imagini, care este primitivă, tot astfel şi clarvederea, care exprimă direct ceea ce este de văzut, reprezintă o treaptă primitivă. în de obşte clarvederea evoluată nu are capacitatea să vadă nemijlocit ceea ce este de văzut, ci urmează calea, pe care am descris-o. Există şi excepţii însă, când clarvederea se manifesta ca la un om care se foloseşte de nişte forţe cu care este dotat organismul său, fără să

48

mai aibă nevoie şi de vreo pregătire specială. Atunci un astfel de clarvăzător din naştere va vedea imagini mult mai apropiate de realitatea spirituală, decât un clarvăzător evoluat, care va trebui să parcurgă toate fazele. O clarvedere primitivă însă nu va ajunge - bineânţeles -niciodată să exprime în imagini ceea

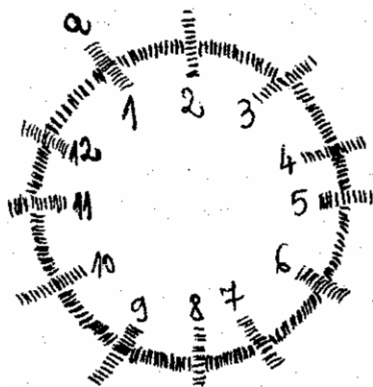
ce reprezintă realitatea spirituală şi nici nu va putea afla cu certitudine ceva din această lume. Tot ceea ce poate afla cu certitudine, nu reprezintă decât ceva strâns legat de viața fizică.
Să zicem, de exemplu, că cineva a murit înainte de a fi putut comunica cuiva unde a pus testamentul pe care-1 făcuse. Dacă există o oarecare persoană dotată nativ cu o clarvedere primitivă ce rezultă din circumstanțele anterioare, poate să fie stabilită o legătură între clarvăzătorul neinstruit şi defunct; ba uneori această legătură poate fi stabilită prin transpunerea clarvăzătorului într-un fel de stare de transă imaginativă. Atunci el este ghidat de către cel defunct şi poate percepe şi găsi cu adevărat locul în care fusese pus testamentul, adică însuşi defunctul îi arată locul -dulapul de pildă în care se află testamentul. Aşa ceva este cu putință, dar astfel de cazuri sunt întotdeauna strâns legate "de planul fizic; este vorba de ceva ce s-a petrecut pe plan fizic. Chiar

dacă ar fi vorba de situații mai complicate, într-un fel tot de planul fizic sunt legate.
Prin clarvedere primitivă nu se poate trece cu mult peste această limită. Căci pentru a te putea orienta clar, sigur, fără şovăială în lumile spirituale, este absolut necesară pregătirea anterioară, despre care v-am vorbit.
Va trebui să mai adaug la cele spuse până acum câteva elemente mai precise, pentru ca în conferințele următoare să putem trata pe larg problema citirii şi auzirii spirituale.
Spuneam, aşadar, că ceea ce există dincolo de lumea mayonică pe care o percepem exterior, devine un adevăr pentru om, în momentul în care păşeşte în lumile spirituale, aşa cum a devenit în cazul particular descris. Nu este suficient ca prin clarvedere să percepem o imagine oarecare, deci ca de îndată ce am atins treapta clarvederii să privim la imagini, aşa cum putem privi la diferite ființe pe plan fizic... aceasta nu este Suficient. Ci trebuie să ajungem să ne scufundăm în imagini, să plonjăm în ele; faptul că suntem afară, în lumea spirituală, trebuie să devină o realitate. Aceasta devine o realitate numai dacă noi înşine ne scufundăm în lumea spirituală.
într-adevăr, noi intrăm în imagine. Deci ne transpunem în mod conştient într-o stare, în care

ne aflăm şi alte ori, fară să avem habar de aceasta. De îndată ce am - aşadar - în fața mea întreaga suită de imagini. în mijlocul cărora se află ceea ce v-am descris eu trebuie să ies din mine însumi, trebuie să mă integrez acestor imagini, să le domin, să ființez în ele. ri

Ceea ce v-am descris poate apărea drept experienţă spirituală iar experienţa aceasta spirituală constă în faptul că înţelegem. Dar pentru a înţelege, este necesar încă ceva, şi anume trebuie să ne putem autoscruta întrucâtva din punct de vedere spiritual. în timp ce ne transpunem într-o suită de imagini, se petrece ceva aparte, ceva ce simţim parcă în noi înşine.
încercaţi să vă gândiţi la următorul lucru: la început, când te-ai edificat - după cum vă spuneam - asupra propriei tale poziţii, şi stai încă pe deplin conştient în faţa suitei de imagini încerci un cu totul alt sentiment decât în momentul, în care ajungi să te integrezi imaginilor, să fi scufundat în ele.
Este necesar să încerc a vă descrie cele două sentimente deosebite. în clipa în care te afli scufundat, când ştii precis că întreaga suită de imagini a dispărut, prin faptul că tu te-ai identificat cu ele, în acea clipă încerci sentimentul că te-ai micşorat, sentimentul unei

insuficienţe de tine însuţi. Devii conştient (greu de descris acest sentiment) că nu mai eşti decât o parte din-cel ce-erai, când aveai poziţia iniţială. Acum nu mai eşti decât o parte din cel ce fiiseseşi.
Bineânţehs că trebuie să faci această autoscrutare deseori, pentru a dobândi capacitatea de a interpreta corect lucrurile.
Să folosim o comparaţie, spre a înţelege mai bine acest sentiment. Este ca şi cum un corp, ce cântărea 12 Kg. fără să se fi petrecut absolut nimic, nu mai cântăreşte decât 1 Kg; ca şi cum din 12 Kg greutate, a ajuns la greutatea de 1 Kg. Simţi aşadar, că nu mai eşti decât a 12-a parte din cel ce erai înainte. Ai sentimentul precis, că ai rămas o doisprezecime din tine însuţi iar celelalte 11 douăsprezecimi sunt în afara ta, în ambianţa înconjurătoare. Putem reda grafic procesul, care a avut loc. Tu te simţi cu 11 douăsprezecimi undeva, în lumea exterioară tie. Dincoace ai rămas tot tu, dar nu a rămas întreaga ta fiinţă, pentru că ai sentimentul precis, că în exterior -undeva - mai sunt încă 11 douăsprezecimi din tine, adică simţi cu exactitate, că eşti fracţionat. Ceea ce putem exprima simbolic astfel:

tu te afli într-un punct al perimetrului, iar celelalte 11 douăsprezecimi ale tale sunt distribuite în alte puncte ale cercului; tu eşti şi al, şi 2 şi 3 şi 4, etc; te afli aici, în al; şi aici sunt şi celelalte 11 douăsprezecimi.

Acum, când ai rămas o singură douăsprezecime din tine însuţi, abia acum a devenit un adevăr faptul că fiinţezi aici, în lumea spirituală fiindcă acum ai lăsat distribuite ca într-un cerc celelalte unsprezece douăsprezecimi.

Folosind un termen ocult, am putea spune că te-ai transformat tu însuţi într-un zodiac. Ai

53

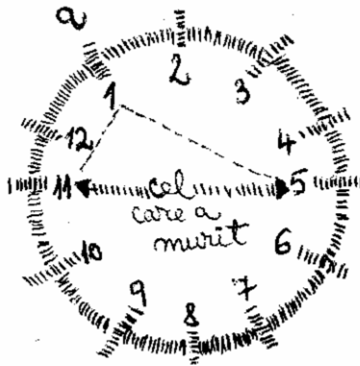
devenit un zodiac viu, tu însuţi ai devenit zodiac. Acum apare, aşa cum v-am descris, ceea ce auzi; este ceva ce îţi vine din interiorul cercului zodiacal. Când îţi vorbeşte, aşadar, cineva care a murit - ca în exemplul dat anterior - el din interiorul zodiacului îţi vorbeşte.

Să reflectăm acum asupra deosebirii faţă de actul perceperii pe plan fizic. în lumea fizică omul constituie un element bine delimitat prin învelişul său exterior; în afara lui se află o seamă de obiecte; când le priveşte, este ca şi cum acestea ar intra într-însul. Când percepem spiritual, noi ne aflăm afară, într-unui din cele 12 puncte de perimetrul orizontului nostru. Dacă privim în exteriorul nostru, lumea pe care o vedem, se află în interiorul cercului; noi privim din exterior spre interior, pe când în lumea fizică privim din interior spre exterior. Iar noi percepem ceea ce răsună din interiorul cercului drept voce spirituală - aş spune - drept glas al celui ce a murit, numai dacă ne deprindem să-1 ascultăm, să fim atenţi, în multiple direcţii. Asupra acestor lucruri vom aduce precizările cuvenite, după ce vi le voi înfăţişa simbolic. Acum putem avea sentimentul, că percepem ceea ce ne vorbeşte, cel care a murit, cam astfel: el vorbeşte din interiorul cercului... ascultându-1 noi nu-1 auzim însă, decât

54

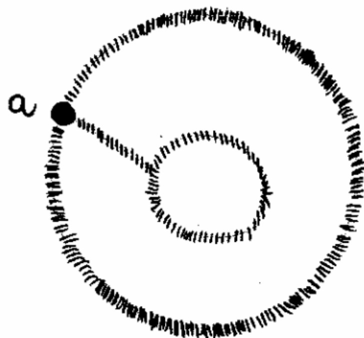
îndreptându-ne auzul spiritual spre punctul spiritual 5, de pildă (din următoarea figură), ca apoi să nu-1 mai percepem în acest punct... Dar el vorbeşte mai departe; îl percepem din nou, îndreptându-ne urechea spirituală

spre alt punct (11). învățăm să-1 cunoaştem treptat, învățând să distingem în cerc 7 voci alternânde. Avem de învățat aşadar şapte voci, pe care trebuie să ştim să le distingem. Pe fiecare o auzim într-un mod cu totul deosebit, după cum o ascultăm dintr-un punct ori altul al perimetrului. Ceea ce percepem este ca răsunetul a 7 voci, care ne vin din interiorul cercului.

Am putea spune şi astfel: te plasezi pe perimetrul lumi.., ceea ce ai de perceput se află în interiorul acestui perimetru. Acum trebuie să înveți să te simți drept o părticică a perimetrului şi dintr-o modestie cosmică - aş zice - nici nu îți permiți să pretinzi a fi altceva, decât o douăsprezecime din perimetru. Recurgi însă la ajutorul celorlalte 11 douăsprezecimi, pentru că trebuie să-ți însuşeşti capacitatea de a distinge ceea ce ți se vorbeşte. Trebuie să ştii să diferențiezi în multiple modalități tot ceea ce îți poate comunica oral o entitate în acest fel.
Acum tot numai printr-o comparație putem explica, despre ce este vorba. Ceea ce ți se vorbeşte din interiorul cercului, cu drept cuvânt poate purta spirituale, numele p de vocale spirituale. Tot ceea ce eşti tu însuți şi tot ceea ce vietuieşti perimetral, constituie consoanele. Consoanele şi vocalele se asociază: consoanele rămânând nemişcate ilinTnomentulTn care noi ne-am dispersat ființa-în 12 părți, pe care le revărsăm în cosmos; vocalele exprimând - prin mişcarea în interior - tot ceea ce ni se comunică.
56
Revirr acum tar exemplul nostru: vreau să găsesc o anumită persană, care a murit, şi încerc săcomunic or ea; Reuşesc să obțin o suite de-imagini, care conțin în punctul lor central ceva, ce mi se pare paradoxal şi absurd, dar am certitudinea că eu însumi nu aş fi putut ajunge din formele interiorului meu sufletesc la acest ceva. Reuşesc apoi să mă scufund în suita de imagini, să devin una cu ele. In acest moment mă aflu aici, într-un punct (a) unic, bine determinat. Sunt într-atât de scufundat cu ființa mea în ceea ce este în afara mea, încât am desprins din ființa mea o douăsprezecime. De aceea spuneam (şi nu uitați, trebuie să te exprimi în termeni foarte exacți despre realitățile

spirituale) că întreaga suită de imagini face parte din tine, că tu însuți nu ai în tine în acea clipă decât suita de imagini ingerate; ele toate se află aici în această douâsprezecime (vezi următorul desen), - iar tot restul, ce nu se poate contopi cu această suită de imagini, se plasează în afară, pe perimetru...
De acum poți ajunge, mai devreme ori mai târziu, să percepi cu adevărat vocea spirituală, comunicarea celui decedat. îl auzi vorbind din lăuntrul perimetrului, pe care tu însuți l-ai trasat în jurul realității spirituale cu care vrei să intri în

Tu ce faci de fapt? Ieşi din tine însuţi, te contopeşti cu lumea dar numai cu o părticică din lume. Trebuie - aşadar - să devii tu însuţi o părticică din lume, să încercuieşti cu întreaga ta ființă ceea ce vrei să percepi. Prin aceasta parcă ai țese o aură spirituală în jurul unei anumite părţi a lumii; dar nu poţi forma pe de-întregul aura, tu singur te situezk într-un singur punct şi trebuie să teşi această aură din ceva,^eTrcr^
Putem spune şi astfel: eu percep o suită de imagini. La început mă aflu în afara acestora, pentru ca apoi să mă scufund în ele. Prin aceasta țes în jurul obiectelulpe care vreau sări **percep, o**

sferă cosmică, din ceea ce eu am jertfit. Această sferă cosmică conține în şine - ca pe cele şapte planete - vocalismul, prin care poate să ne vorbească ființa respectivă, în clipa în care noi înşine formăm, consonantismul prin îndouăsprezecita noastră ființă.
Ceea ce înseamnă, că nu putem intra în legătură cu ființa din lumea spirituală decât circumscriind-o şi anume, învăluind-o astfel încât circumferința să fie alcătuită din consoane cosmice, iar ființa respectivă ea însăşi - să ni se poată face cunoscută prin vocalele cosmice; astfel încât vocalismul cosmic să se poată asocia consonantismului cosmic, pe care noi l-am născut din propria noastră ființă. Este momentul, în care citirea şi auzirea sunt corelate şi în care noi pătrundem într-un oarecare domeniu din lumile spirituale.

Nu aş vrea ca spusele mele dinainte să vă ducă la concluzia greşită că ceea ce v-am descris ar avea cumva a face cu zodiacul fizic sau cu cele şapte planete din planul fizic. Nu m-am gândit deloc la o astfel de asociere; altceva am vrut să exprim, şi anume că noi înşine țesem aşa zicând o sferă cosmică prin douăsprezecita noastră ființă, cu care învăluim entitatea, pe care vrem să o percepem. Pretutindeni năştem o lume în sine.
59
Chiar aşa se petrec lucrurile şi pe plan fizic: când vrei să cunoşti în întregime ceva, trebuie să4 priveşti din cele mai diferite unghiuri de vedere, să-i faci ocolul Ori, în lumile spirituale, aceasta trebuie să devină o realitate. Dar aici nu este suficient să-i faci ocolul cu întreaga ta ființă, ci trebuie să circumscrii, ceea ce percepi, într-un perimetru alcătuit din fragmente ale propriei tale ființe. Ori de câte ori are loc o percepție realmente spirituală, a fost înfăptuită o astfel de circumscriere spirituală. Numai prin faptul că entitățile divine - despre care ştim că aparțin ierarhiilor superioare - au realizat ele însele aceasta în mare, a putut lua ființă şi ceea ce a avut drept rezultat zodiacul, care stă mărturie.
Imaginați-vă, vă rog, că este stabilită - în felul descris - legătura cu cineva, care a murit. Mai departe, imaginați-vă că, în momentul respectiv, legătura ar putea fi încremenită; ei bine, forma aceasta încremenită, ar reprezenta o ființă omenească - desigur spirituală - divizată în 12 părți, 12 stele fixe. Dacă s-ar menține într-o formă încremenită ceea ce a fost perceput, ar lua naştere un sistem planetar. Când zeii au săvârşit ia proporții infinit mai mari acest act, încremenindu-1, a luat naştere sistemul nostru cosmic, pe când noi crem prin fiecare act al
60
clarvederii, ceva efemer, ce piere - bineânțeles -odată cu actul clarvederii.
întregul nostru sistem cosmic reprezintă forma fixă încremenită, a clarvederii entităților spirituale aparținând ierarhiilor spirituale. De aceea nu vom putea cunoaşte acest cosmos, decât cunoscându-i temeiurile spirituale.
Lumea fizică este ceva cu totul ireal, ceva la fel de puțin real, pe cât este şi apa unui râu. Numai lumea spirituală este reală. Acelaşi lucru putem spune despre întregul sistem solar. Nici sistemul solar nu-1 putem cunoaşte, în realitate, decât descifrându-1 prin citire şi auzire spirituală, ceea ce am şi făcut în multe privințe.
Despre tot ceea ce conțin lucrurile în e|ş însele vom vorbi mâine şi poimâine,
61
III. Viețuiri lăuntrice şi stări sufleteşti ca vocalism şi consonantism al lumilor spirituale

Din discuțiile purtate ieri şi alaltăieri, ați putut vedea, că atât citirea ocultă cât şi auzirea ocultă constau în viețuiri ale sufletului omenesc. Am utilizat mai multe comparații, pentru a explica modul, în care trebuie să te identifici mai întâi cu simbolurile, ce se oferă imaginativ clarvăzătorului, iar apoi - bineânțeles cu ceea ce reprezintă aceste simboluri ale unor realități spirituale, p
<
Pe cât îmi vor permite limitele restrânse, determinate de numărul redus de conferințe, pe care le pot ține, voi încerca să vă prezint mai exact - deşi destul de succint - tot ceea ce este necesar omului pentru a se ridica de la clarvederea neordonată la o clarvedere ordonată, singura care poate fi numită într-adevăr citire spirituală şi auzire spirituală.
62
Primul subiect, pe care vreau să-1 dezbat, poate fi numit vocalismul lumii spirituale. Modul în care înveți să auzi şi să citeşti aşa zicând -deoarece ştiți că nu fac decât să mă folosesc de nişte comparații - vocalele lumii spirituale, constituie un proces mult mai interiorizat decât oricare alt proces de pe planul fizic curent. Iar prin reprezentările de care ne vom folosi nu ne vom putea decât apropia de ceea ce s-ar putea numi viețuire a vocalelor din cosmos. încă din cele spuse ieri, ați putut reține, că putem vorbi de şapte vocale de acest gen; simbolic le putem asemui cu sistemul planetar.
Să ne întoarcem din nou la exemplul dat ieri: căutarea unei persoane care a murit, acesta a fost punctul de plecare. Cu această ocazie am încercat să pun accentul mai ales asupra felului de viețuiri, prin care - treptat - pătrunzi în cunoaşterea lumii spirituale. Zicem că prin multiplele pregătiri, pe care trebuie să le parcurgă văzătorul, el ajunge să vadă o suită de imagini. Față de această suită de imagini el se situează la fel ca față de lucrurile din lumea exterioară. La fel ne situăm față de imaginile unui vis. Apoi, treptat ajungem, după cum am văzut, să ne identificăm cu aceste imagini, să le ingerăm, să devenim una cu ele, să viețuim în întregime în
63
aceste imagini. Dar un lucru trebuie să ne fie foarte clar: când avem în fața noastră realități spirituale, deci când aceste imagini ne conduc, în cele din urmă la persoana căutată ori la altă ființă sau eveniment din lumea spirituală - aşa precum discutam ieri - tot ceea ce ni se înfățişează reprezintă doar simboluri ale unor realități spirituale. Ca imagini, aceste simboluri sunt şi ele realități, dar realități care exprimă realitatea spirituală propriu-zisă; ori tot ceea ce este de ordin spiritual constituie o realitate.

Imaginile acestea există. Atunci trebuie pusă întrebarea: oare aceste imagini există, numai dacă clarvăzătorul are pregătirea corespunzătoare şi reuşeşte să le vadă?
Nu, aceste imagini nu există numai atunci, şi este foarte important să ținem cont de aceasta. Să presupunem că Dvs. v-ați afla undeva, că ați fi suficient de pregătiți pentru a vedea, şi că în fața sufletului Dvs., să zicem, s-ar depăna, ar trece o suită de imagini. Dacă în situația aceasta s-ar afla nu un văzător - adică: dacă în locul unui om, care a ajuns să vadă aceste imagini, s-ar afla aici un altul, total lipsit de darul clarvederii şi care în consecință, nu ar vedea nimic din întreaga suită de imagini, întrucât nu percepe decât imaginile obişnuite, de pe plan fizic - ei bine,
64
atunci aceste imagini nu ar mai exista? Ba da, ele întotdeauna există, absolut întotdeauna.
Putem spune şi altfel, revenind la ceea ce am dezbătut alaltăieri. în realitate ne aflăm - să zicem - în buchetul de flori, doar perceperea se bazează pe reflectarea de către propriul nostru organism! în momentul în care clarvăzătorul, după pregătirea de cuviință, ajunge să aibă în fața sufletului său imaginea corespunzătoare unei realități spirituale, el însuşi se află în chiar această imagine. Procedura ulterioară -identificarea cu imaginea - doar reprezintă un proces conştient: văzătorul, de fapt, este în imaginea însăşi. Dar nu numai văzătorul este în ea; oricine priveşte cu ochiul fizic obişnuit un obiect şi are un mod fizic de reprezentare, se află el însuşi nu numai în obiectul fizic - care, după cum am văzut, nu este decât o iluzie - ci în însăşi ființa spirituală a obiectului. Tot astfel ne aflăm întotdeauna şi în entitățile spirituale, care nu au o corporalitate fizică. Deci în imaginile, din care văzătorul nu vede - întotdeauna - decât o parte, omul se află mereu scufundat. Aceste imagini spit întotdeauna în jurul nostru, omul necontenit ***se<.*** află în ele. Ele rămân nevăzute, nu pot fi percepute, deoarece - exprimându-ne abstract -capacitatea de percepere a omului este prea opacă
65
şi rudimentară, pentru a percepe cu simțurile lui obişnuite, grosolane aceste formațiuni diafane, care țes necontenit.
Aceasta ar fi modalitatea abstractă de a trata problema. Dar am putea întreba şi astfel: "Oare de ce nu percepem această lume spirituală care pulsează în jurul nostru, în care noi înşine stăm? De ce oare?"
Vedeți Dvs., motivul îl aflăm deabea când începem să ne identificăm cu lumea de imagini, când parcurgem întregul proces descris ieri. Atunci aflăm într-

adevăr, de ce omul nu poate fi conştient de lumea spirituală, care îl înconjoară, în ce fel aflăm aceasta?
Să reluăm exemplul dat: în fața sufletului se află o suită de imagini, încercăm să ne identificăm cu ele. Noi ştim acum, prin viețuirile propriului nostru suflet, că le ingerăm, - aşa zicând - că ne unim cu suita de imagini; nu mai existăm decât în ele, lucrul acesta îl ştim acum. în acest moment putem răspunde singuri la întrebarea: pentru ce trebuie oare să rămânem în afara trupului, de ce trebuie să ne părăsim - aşa zicând - trupul şi să ne identificăm cu întreaga suită de imagini, dacă vrem să le percepem? Pentru ce nu putem să le primim reflectate - după cum am văzut - decât de propriul nostru corp
66
eteric? Când viețuieşti cu adevărat acestea, afli de ce este necesar să fie aşa, de ce sunt astfel orânduite lucrurile în lume.
Prin ceea ce viețuieşti cu aceste imagini, acum când te-ai identificat cu ele, ştii nemijlocit următoarele: dacă acum, când eşti identic, când te-ai identificat cu suita de imagini, te-ai întoarce în trupul fizic, dacă nu ai rămâne în afara lui aşteptând până primeşti de la corpul tău eteric reflectarea esenței acestor imagini, şi dacă ai duce cu tine în trupul fizic (adică în spațiul delimitat de piele) toate cele cu care te-ai identificat, atunci ai distruge pe loc corpul fizic. Forțele morții ar deveni active - de îndată - în corpul fizic. Nu este posibil să aduci în corpul fizic cele cu care te-ai identificat aici. Omul nu se poate identifica cu acestea, decât când intervine moartea. Când moartea survine realmente în existența pământească, abia atunci ajunge sufletul în stare să se identifice cu ceea ce viețuieşte ca lume de imagini în cursul normal al vieții, dar în acea clipă şi intervine moartea.
Vedeți aşadar, dragi prieteni, cu ce adâncă seriozitate trebuie să privim ceea ce domină - ca un moto de foc - orice considerații de ordin spiritual. Căci toți cei care au devenit cercetători spirituali în sensul adevărat, veritabil al
67
cuvântului, cu toții au afirmat acelaşi lucru: în clipa în care ajungi la o adevărată clarvedere, viețuieşti cu adevărat confruntarea cu moartea. Atunci ajungi la poarta morții.
Am subliniat în repetate rânduri, tratând alte laturi, că nu afli adevărul despre om, decât în confruntarea cu moartea. Nu putem ajunge la clarvedere, fără să viețuim acest moment, pe care ocultiştii l-au denumit: a te afla la poarta morții.
Dar mai învățăm ceva; ceva ce am amintit dintr-un alt unghi, cu ocazia unui ciclu de conferințe, pe care l-am ținut la Munchen (Despre inițiere. Despre eternitate şi clipa prezentă. Despre lumina spirituală şi întunericul vieții) şi

anume, din această clipă învățăm să punem cu toată seriozitatea o întrebare ce constituie problema cheie în ştiința spirituală. învățăm să punem următoarea întrebare: Cum stau oare lucrurile cu noi oamenii, cei care trăim de fapt necontenit în această țesătură fluctuahtă operă a entităților spirituale fară să ne fie permis a o introduce aşa precum se află ea în trupul nostru fizic, deoarece aceasta ar declanşa în noi forțele morții? In exterior suntem necontenit înconjurați de lumea de imagini, ca şi cum ne-am afla înlăuntrul unei sfere de imaginațiuni care însă nu au voie să pătrundă ca atare în noi. Atunci ce

68

anume pătrunde în noi din această întreagă lume de imaginațiuni? Doar umbra, reflexul, oglindirea lor, sub forma gândurilor şi a reprezentărilor noastre! Ele se reflectă în noi, iar noi le viețuim atenuat în gândurile, în reprezentările noastre, doar ca pe nişte umbre. în timp ce, dacă le-am întoarce în noi în deplinătatea forței lor, şi nu reflectându-le numai, clipă de clipă am fi expuşi morții.

Ce se petrece aşadar prin aceasta? Nimic altceva decât faptul că însuşi ordinea cosmică ne fereşte de a viețui entitățile şi procesele spirituale înconjurătoare în deplinătatea forței lor; şi ne ocroteşte tocmai prin faptul că nu lasă să ne atingă cât timp ne aflăm în conştienta curentă de peste zi, decât umbrele acestor entități spirituale debordând de sevă. Şi totuşi...! Şi totuşi o seamă întreagă din aceste imaginațiuni fac parte din noi, fac parte din forțele cu acțiune creatoare din noi. Căci în această lume de imagini viază forțele creatoare din noi înşine. Nu ne este permis - e drept - să le viețuim în forma lor originară, ci numai în forma lor atenuată, care se exprimă în gândurile noastre. Aceasta este posibil, numai pentru că în viața noastră pământească cineva preia viețuirea nemijlocită a imaginațiunilor, care ne apar drept gânduri. Cineva le preia.

69

Ele trebuie să fie totuşi viețuite! Noi nu le putem viețui, aşa încât ele trebuie să fie viețuite de entități mai puternice decât noi; de astfel de entități, a căror organizare sufletească - spirituală le poate suporta, fără să se expună morții. în timp ce gândim, în timp ce sufletul nostru are viețuiri, neâncetat trebuie să fim sub oblăduirea unei entități care să viețuiască în locul nostru imaginațiunile ce stau la baza gândurilor şi reprezentărilor noastre. Când vă vine un gând, sau când viețuiți ceva în sufletul Dvs. acestei viețuiri îi corespunde - în afară - o lume întreagă de imaginațiuni. Trebuie să stați sub oblăduirea unei entități, care vă apără - aşa zicând - care vă veghează şi vă fereşte, care preia pe seama ei, ceea ce Dvs. înşivă nu puteți face.

Cu aceasta am ajuns la un punct, în care putem vorbi, într-un sens mai real decât până acum, despre entitățile ierarhiei imediat superioare nouă; despre îngeri. Aici aceste entități sunt direct palpabile - am putea spune -din punct de vedere spiritual. Aici sunt prezente ele. Aici vedem, cum trebuie ele să vegheze, să ocrotească tot ceea ce nu putem noi face. Dar se poate întâmpla, şi la un văzător trebuie chiar să se întâmple, ca el să perceapă cu şi mai multă claritate, ceea ce am spus. Aceasta se petrece

70

când clarvăzătorul considerat se ridică pe următoarea treaptă a clarvederii.

Ieri nu ne-am ocupat, decât de ceea ce ne pregăteşte în vederea identificării noastre cu lumea de imagini, cu suita de imagini ce ne apare în faţă. Vieţuirea acestei identificări înseamnă o ingerare, o inspirare a imaginilor. Prin aceasta, ele încetează să mai fie o lume imaginativă în afara noastră - şi noi ne vieţuim în ea, formăm o unitate cu ea. Dar lucrurile pot merge mai departe, astfel voi pleca de la o descriere a vieţuirii subiective. După cum spuneam ieri, ajungem la ceea ce am descris de câteva ori. în timp ce suntem adânciţi, concentraţi în meditaţie, se apropie ceva ce căutam... atunci apare o astfel de suită de imagini, cu care ne putem identifica. Dar tot ieri aminteam că se mai poate întâmpla şi altceva, şi anume se poate ca, după ce ai făcut să apară prin meditare şi concentrare suita de imagini şi ai încercat să te strecori aşa zicând în ele, ei bine, se prea poate să nu urmeze imediat după aceasta citirea şi auzirea spirituală, adică reala percepere a entităţii spirituale căutate; poate interveni o întrerupere - aşa cum stopează brusc imaginile unui vis pentru ca, mult mai târziu după aceasta să intervină ceea ce constituie actul următor.

71

Dar dacă mergem mereu înainte, dacă avem răbdarea şi rezistența necesară pentru a progresa continuu în dezvoltarea noastră spirituală prin meditare şi concentrare, atunci putem experimenta procesul şi în alt mod. Putem să îl vieţuim în felul următor: ne propunem să supunem observației o entitate ori un fenomen din lumile spirituale. Ne transpunem în meditație, ne concentrăm. Prin aceasta ne abstragem din lumea fizică, atingem acea stare când meditația, deci conținutul, de care noi înşine ne-am umplut sufletul - se stinge, iar noi simțim această trecere... acum pare că se întunecă... ceea ce sufletul însuşi a născut, dispare din imagine: cu atât mai bine conturate apar imaginile - serie; mai vii, cu mult mai vii, decât într-un vis.

Acum ne determinăm poziția, stăm conştienți în fața suitei de imagini - apoi, conştient, ne scufundăm. în timpul scufundării poate exista un moment, în care să ştii: da, afcum eşti identificat cu suita de imagini, ai devenit una cu ele,

te afli în ele; dar - de fapt - ai încetat să te simți pe tine însuți... în general simți ca şi cum te-ai destrăma în cosmos... şi totuşi te simți viețuind în această neantificare universală.
Aşadar te-ai identificat, ai stins complet suita de imagini, nimic nu le-a luat locul. Dar
72
acum, prin practica meditației, ai ajuns să nu mai ai incertitudini, să numai fii disperat şi să nu mai crezi, că te dizolvi în neant; acum ai certitudinea, că nu te vei mai simți total părăsit, sentiment care foarte uşor te-ar putea cuprinde. Pe scurt, te scufunzi în cosmosul atotcuprinzător, ca şi cum ai înota în neant... apoi, este ca şi cum te-ăi trezi dar nu din somn, ci din ceva mult mai real. în momentul trezirii, ştii precis: acesta nu a fost somn! Ceea ce ai viețuit nu seamănă cu ceea ce viețuieşte conştienta ta drept somn fară vise. Acum a fost altfel. în acest răstimp tu ai fost prezent la ceva ce a avut loc şi acum te-ai trezit. Acum pătrund în conştienta ta acele întâmplări pe care nu le-ai putut viețui pe deplin conştient, dar despre care - după aceea - ştii precis că le-ai viețuit. Este ca o amintire! îți aduci aminte de ceva ce ai viețuit nu cu sinea ta obişnuită, ci cu ceea ce era abstras din sinea ta obişnuită. Acum îți pătrunde în conştientă. Acum viețuieşti ceea ce îți propusesei, ceea ce hotărâseşi să vezi! Ştii acum, după ce îți aminteşti^ ceea ce s-a petrecut cu tine mai înainte, că ai viețuit ceva, dar că ai viețuit gândind aş zice ("gândind" având aici o semnificație mult mai înaltă decât pe plan fizic). Tu ai viețuit ceva, gândind. Dar chiar dacă eşti un om foarte evoluat, ceea ce poți fi tu ca om nu
73
poate avea viețuirile avute de tine în timp ce erai scufundat aşa zicând într-o conştientă relativă. Acestea nu pot fi gândite, de un om, nu pot fi viețuite prin gândirea unui om. De aceea în răstimpul dintre scufundare şi ieşirea din scufundare, o altă entitate a trebuit să preia -pentru tine - funcțiunea de a gândi, o altă entitate a trebuit să gândească în tine. Tu însuți nu poți gândi; tu nu îți poți decât aminti - ulterior - ce a gândit această entitate în tine. O entitate-înger a gândit în tine! Acum ştii că în acest răstimp ai fost întrețesut cu o entitate înger, care a viețuit totul în locul tău. A avut acele viețuiri, prin faptul că se afla în tine, iar conştienta îți era redusă, datorită faptului că El viețuia totul. Acum te trezeşti şi viețuind cu gândirea obişnuită, îți aminteşti de ceea ce îngerul a viețuit în tine.
Acesta este procesul. De regulă acesta este modul în care ajungi la trăiri spirituale (de felul celor înfățişate în repetate rânduri, iar omul ajunge la ele astfel: el ştie că, în primul rând, trebuie să instaureze în suflet o stare care să

permită unei entități din ierarhia imediat următoare să intre în el, să se identifice cu el; astfel încât ceea ce nu poate să facă omul însuşi prin slabele-i puteri, să poată îndeplini prin entitatea ierarhiei superioare sălăşluită în sine -
74
bineânţeles - conştienta sa de om fiind redusă în acest timp. O experienţă spirituală nu este posibil să fie vieţuită în realitatea ei, ci numai ulterior, în amintire, într-o deplinătate de conştientă a eului astfel încât omul să fie în mod deplin prezent la aceasta.

Iată din ce motiv trăirile noastre spirituale încuviinţate de către lumile divine sunt într-un anumit moment vieţuite şi ulterior în alt moment... ştiute... am putea spune adică luate la cunoştinţă, devenim în alt moment conştient de ele. Ceea ce v-am povestit, de exemplu, că am vieţuit în legătură cu scumpul nostru prieten Christian Morgenstern, constituie o vieţuire -bineânţeles - reală (R. Steiner "Cristian Morgenstern, victoria vieţii asupra morţii") dar noi ajungem la cunoaşterea celor vieţuite numai după momentul vieţuirii, pentru că o entitate din ierarhia îngerilor a trebuit să preia funcţiunea de a gândi în chiar timpul desfăşurării ei. încă o dată să ne amintim, de ce trebuie să se întâmple aşa: dacă noi am introduce de la început în propriul nostru organism, ceea ce vieţuieşte în noi o entitate înger, nu numai că am ucide acest organism, dar l-am face să se spulbere ca printr-o explozie. Am provoca nu numai moartea lui, ci în aceeaşi clipă totala sa descompunere (ardere).

75 •

Clarvederea, după cum vedeţi, ne apropie de ceea ce numim <u>poarta morţii.</u> Se poate spune că noi nu putem vedea de fapt, ce este moartea, ce înseamnă moartea, decât înălţându-ne treptat sufletul până la dobândirea acelei stări, pe care experienţele descrise o trezesc în noi (Vezi "Fiinţa interioară a omului şi viaţa dintre moarte şi o nouă naştere" apărută recent în Editura pentru literatură filozofic-antropozofică). Pentru că prin aceasta sesizezi individualitatea omenească în afara trupului. Dar, în acelaşi timp, ştii, că în afara acestui trup, ea trebuie să fie imediat preluată în sânul ierarhiilor superioare, pentru a nu deveni elementul nimicitor, pentru a nu aduce moartea într-o fiinţă din lumea fizică, în primul rând în propria ta fiinţă. Aici, la sânul unei entităţi aparţinând ierarhiilor superioare, sufletul omenesc vieţuieşte real, nespus de real, sentimentul de repauzare (pace). Abia acum afli cum este dincolo de moarte. Şti acum, că aici, în sfera pământească, suntem înconjuraţi de regnul mineral, vegetal, animal şi omenesc, iar dincolo de moarte intrăm în sânul ierarhiilor superioare şi aparţinem ambianţei spirituale, aşa precum aparţinem pe pământ ambianţei

alcătuite din ființe pământeşti. Sufletul nostru se simte cuprins de un sentiment de apartenență la lumea
76
ierarhiilor superior ne ajut**^sw**
-ne croim drum. Acum ni se învederează, că nici nu se poate pătrunde cu adevărat în lumile spirituale, fără să porți în suflet aşa numite sentimente pios-religioase, impulsul de a te dărui cu totul lumilor spirituale, iar acest simțământ are acea nuanță, sub care vi l-am înfățişat.
Iată ce instaurează în suflet starea, care ne este necesară. Trebuie să spun, că omului îi este necesară această stare sufletească de repauzare în lumile spirituale, la care ajunge în felul descris. Această stare sufletească ne este la fel de necesară pentru reala viețuire a lumilor spirituale, pe cât de necesare ne sunt laringele şi celelalte organe vocale pentru a emite vocala i în vederea comunicării cu ceilalți oameni. Ceea ce îți face posibilă pronunțarea lui i în vorbirea pământească corespunde în lumile spirituale acelei stări sufleteşti, ce izvorăşte din forța de dăruire. Căci în lumile spirituale nu poți percepe nimic, nu poți nici citi, nici auzi, dacă nu vii cu această stare sufletească în întâmpinarea entităților lumilor spirituale, aşteptând apoi să primeşti ceea ce au ele să îți comunice, tocmai în virtutea acestei dispoziții de dăruire a sufletului tău. Din asemenea stări sufleteşti, din acest mod
77
de situare înaintea lumilor spirituale se urzeşte vocalismul cosmic.
Când ai aşadar sentimentul că eşti înconjurat de o lume, dar că tu cu slabele tale puteri omeneşti nu poți viețui în această lume că, atât timp cât exişti într-un trup fizic nu îți este permis să percepi mai bine zis să se reflecte din tine ceea ce te înconjoară aici, decât sub forma voalată a gândurilor şi reprezentărilor tale; că nu îți este permis să viețuieşti direct aceste imaginațiuni - în viața obişnuită ființele păzitoare ale îngerilor preluând această activitate ei bine, când sufletul tău viețuieşte toate acestea cu adâncă evlavie (pioşenie), atunci el are capacitatea să perceapă una din vocalele lumii spirituale.
Treapta următoare o poți atinge, dezvoltând ceva, ce am amintit şi în lucrarea mea "Pragul lumii spirituale" (Die Schwelle der geistigen Welt). Te integrezi - în modul descris mai sus lumii spirituale. însuşi felul în care decurge aceasta, ne arată că ieşim parcă din noi înşine şi ne identificăm cu ceva exterior dar nu este suficient atât. Este necesar, nu numai să ai capacitatea de a te identificatei chiar pe aceea de a te transforma în altcineva; tu însuți să poți
78
deveni cu adevărat entitatea, cu care te contopeşti.

O bună: pregătire-nr vederea dezvoltării pestei capacități dobândim exersându-ne necontenit să suscitănrîn noi un interes plin de— solicitudine față de tot ceea ce ne înconjoară în lumea fizică. Nici nu putem spune ce importanță covârşitoare are pentru un ocultist în devenire, faptul de a vedea cum se trezeşte în el din ce în ce mai viu un interes plin de solicitudine față de întreaga lume înconjurătoare. Iată un cuvânt care în mod curent nu este înțeles din păcate în adevărata sa profunzime. De aici şi slabele rezultate, ce se obțin adesea în cercetarea spirituală. De fapt este cât se poate de normal, ca omul să îşi concentreze în mod curent interesul, cu toată intensitatea, numai asupra lui însuşi. într-adevăr, oricât nu ne-ar veni să credem, noi nu manifestăm un interes suficient de intens decât față de propria noastră persoană. Chiar dacă numim aceasta altfel, în realitate nu ne interesează tot restul, decât într-o măsură infimă, interesul principal concentrându-se asupra noastră înşine.
Trebuie adăugat ce-i drept că însuşi cosmosul a orânduit lucrurile în aşa fel, încât omul să aibă un interes maxim față de propria sa

79

persoană şi să fie obligat la eforturi serioase, pentru ca interesul său să nu se lase permanent acaparat de sine însuşi. Pe plan fizic, însăşi viața face ca omul să se intereseze de sine însuşi, nu? Aşadar, nu mă voi opri asupra faptului că, dacă ai o boală, dacă te doare ceva, dacă ceva nu este în ordine, este normal să îți acorzi tot interesul este în ordinea firii să se întâmple aşa, nu ai încotro, trebuie să te interesezi de propria-ți persoană. Deşi chiar şi într-un asemenea caz, străduindu-ne, am găsi posibilitatea de a nu ne concentra interesul asupra noastră înşine - ceea ce însă este extrem de dificil. Adică, doborât fiind de o boală, aş putea - aşa zicând să fac abstracție de faptul că eu însumi o am... ceva mai mult, să rămân total indiferent la faptul că eu însumi sufăr de această boală... şi să mă intereseze, cum întregul cosmos a dat naştere acestui proces anume (adică să mă intereseze procesul, care ia naştere într-un oarecare punct al cosmosului, plasat înlauntrul propriului meu organism), ceea ce ar însemna, că manifest interes față de grava mea boală aşa cum l-aş manifesta față de orice altceva din afara mea!
Trebuie recunoscut că aşa ceva este extrem de greu dar aproape ia fel de greu este să avem această atitudine față de mai toate lucrurile, pe care le viețuim pe plan fizic. Este foarte greu

80

să tratezi cele mai obişnuite aspecte, recepționate de simțuri şi trecute prin gândire, aşa ca şi cum tu nu te-ai afla în pielea ta, şi nu le-ai cerceta pe toate, ca pe nişte obiecte exterioare. Dar tocmai în aceasta constă exercițiul, pe care

trebuie să îl facem. întrucât este colosal de greu, de obicei aproape nimeni nu îşi propune să-1 facă, iar pe de altă parte, toți nutresc convingerea că făcând cu mare zel exercițiile descrise în cartea "Cum se dobândesc cunoştințele despre lumile superioare", vor reuşi în timp să dobândească oricum astfel de cunoaşteri.

Dar, spre a le dobândi, trebuie să adoptăm punctul de vedere mai sus arătat ceea ce nu se face nici pe departe în suficientă măsură. Fiind mult prea greu să ni-1 însuşim direct, va trebui să-1 însuşim pe o cale ocolită. Iată una din aceste căi, prin care îl deprindem până la un anumit grad; şi anume: în măsura, în care scădem interesul față de noi înşine, ne transformăm, dintr-un subiect interesant într-un obiect interesant. A fi un obiect interesant nu dăunează scopului nostru, ba este chiar foarte util... ai, astfel cea mai bună ocazie să îți concentrezi tot interesul asupra ta - de îndată ce tot ai devenit obiect - şi de vreme ce acest obiect îți stă mereu

si

ia îndemână. Atenție. însă ca nu care cumva să confundați obiectul cu subiectul!

în măsura în care începi să devii pentru tine însuți obiect, începe să te intereseze, tot ce este în afara ta, în jurul tău. Atunci dobândeşti cu adevărat forță de a te dărui cu interes şi cu iubire întregii lumi în toate formele ei de existență. Dacă dezvolți din ce în ce mai mult această forță de dăruire plină de solicitudine față de lume în toate formele ei de existență atunci dispoziția din suflet poate atinge intensitatea necesară nu numai pentru desprinderea de tine însuți, ci - o dată desprins - să te poți chiar transforma în alte entități, să te poți metamorfoza. Treptat ajungi să-ți însuşeşti această capacitate. Dar, pentru a reuşi să dobândeşti această forță de dăruire plină de solicitudine (ceea ce îi vine atât de greu sufletului!), va trebui să căutăm nişte puncte de sprijin.

Astăzi vă voi vorbi despre unul din aceste mijloace, la ajutorul căruia putem recurge. Vedeți Dvs., putem începe prin a constitui lumea fizică, ce ne este din capul locului dată, într-un obiect al unui gen de citire ocultă. Cel mai bine este să pornesc de la o imagine, de care m-am folosit şi în alte ocazii. Când avem în fața noastră un om şi îi cercetăm chipul, ştim precis că ceea ce percepe

82

ochiul nostru, pielea feței, liniile feței, nu constituie decât expresia fizionomică pentru sufletul care viază în el; tot astfel, nici dacă ai avea copia unei fizionomii, esențialul nu l-ar constitui liniile, căci ele nu sunt decât forma de exprimare pentru suflet. Aşadar, ne-am putea imagina, că toate aspectele exterioare din jurul nostru nu ar fi decât tot o fizionomie exterioară. Cercetătorii

naturalişti, precum şi omul obişnuit, au faţă de lucrurile din natura exterioară aceeaşi poziţie, pe care am avea-o noi, susţinând că sufletul omului ar fi ceva ireal, o afurisită de superstiţie, născocită de fantaşti, şi dacă pe noi nu ne-ar interesa decât formele omeneşti, pe care le putem măsura şi cerceta, examina, cu toată exactitatea.
Acesta este modul în care cercetează oamenii obişnuiţi natura exterioară. Dar noi ne putem spune astfel: după cum este firesc să considerăm faţa omului drept o expresie, o fizionomie a sufletului, tot astfel ne putem imagina, că întreaga natură exterioară este nu numai ceea ce vedem noi în mod curent, ci este modalitatea de expresie - fizionomia - a unor entităţi spirituale din avers. Va fi bine să' considerăm, că întreaga lume animală constituie o fizionomie a naturii. Bineânţeles că este necesar
83
să ne exersăm un timp şi pentru a nu mai vedea în animal, ceea ce eram obişnuiţi să vedem, ci ceva, ce am putea exprima astfel: iată un vultur înălţându-se spre soare, în sus înseamnă spre lumile spirituale. Vulturul va reprezenta pentru mine simbolul ridicării omului spre lumile spirituale. Dacă privesc capul omului presimt în el ceva vulturesc, ceva ce tinde spre înălţimi spirituale, ceva ce se ridică spre lumile spirituale. Văd cum ceea ce exprimă sufletul omului, se imprimă fizionomiei sale. Vulturul este o părticică din fizionomia naturii exterioare şi văzându-1 ţâşnind spre înalturi îmi pare că ceva din el aduce, ca fizionomie, cu fruntea omului cu acea parte a feţei, îndreptată tot spre cer. Mă uit la taur şi mi se pare greu ca însuşi pământul, când îl văd atât de legat de materia pe care o rumegă, încât parcă nici nu ar fi cu adevărat în elementul lui - aşa-zicând - decât identificându-se cu procesul digestiv şi când îl văd rămânând legat, prin toate procesele vitale, de materia pe care o ingerează. îmi mut privirile asupra omului şi din punct de vedere spiritual, simt că şi în om există ceva greu ca însuşi pământul, dar simt cum această parte este ţinută în echilibru; vulturul din om o ţine - parcă - în echilibru. Simt că şi în om există o natură de taur, dar la om ea nu apare, aşa
84
cum am găsit-o în lumea exterioară, ci numai reflectată fizionomie. Acelaşi lucru îl pot observa, comparând leul din natură cu natura leonină din om, exprimată în inimoşenia acestuia. (Vezi: "Sentenţe şi maxime de urmat" Wahrspruchivorte, Richtspruchivorte von R. Steiner: Lockrufe der Tiere der Hohe, der Mitte und der Erdentiefe) - Rudolf Steiner: Chemări de ademenire ale animalelor din înalturi, de pe pământ şi din adâncurile pământului, apariţie la

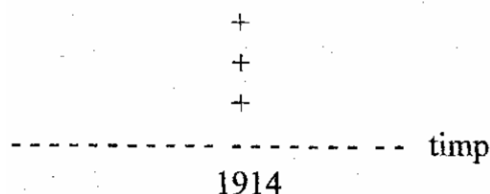
Editura pentru filozofie antropozofică). în acelaşi mod pot gândi despre animalele superior organizate, precum şi despre cele inferioare.
O schiță în acest sens a fost dată de către cei, care au raportat vulturul, taurul şi leul la ființa sufletească a omului. Ei au încercat să citească în mod fidel, ceea ce se află scris pentru noi în lumea animală exterioară, şi să descifreze citind literă cu literă ceea ce se vieţuieşte reunit în om. Pe scurt, putem spune că lumea animală este fizionomia naturii. Dar la om nu ne interesează numai fizionomia şi dacă încercăm să pătrundem şi mai adânc în sufletul omului, ne interesează ceea ce se numeşte mimica feței, mina sa. Având în vedere fizionomia în mişcare, noi suntem mai apropiați de sufletul pe care îl
85
percepem şi din mimica feței decât de sufletul pe care îl percepem numai prin fizionomie.
Tot în natura exterioară vom găsi şi ceea ce reprezintă mimica lumi spirituale aflată în avers, dacă vom cerceta lumea vegetală, în felul în care am cercetat-o înainte pe cea animală. Deci, dacă noi vom examina multiplele aspecte din această lume vegetală: felul în care răsare primăvara, apoi tot ce se întâmplă cu ea în cursul verii, cum o scoate pământul la suprafață, pe de o parte iar pe de alta cum pătrund în ea forțele sferelor, stimulându-i mişcările vitale din care se nasc infinitele forme vegetale, ierburi, arbuşti, inflorescențe, tot ce înverzeşte, creşte şi înfloreşte într-un travaliu continuu şi dacă în timp ce o examinăm în acest fel o raportăm totodată la o entitate spirituală cosmică din aversul ei, tot astfel cum am raportat mimica omului la sufletul său, atunci am efectuat exercițiul, ce se cere făcut în legătură cu această lume vegetală. ') * '
Se poate spune aşadar, că lumea vegetală reprezintă mimica naturii.
Privind din nou sufletul omtdui vedem ceva ce depăşeşte mimica: sunt gesturile, mişcări ce izvorăsc din suflet Aşa precum lumea anirnală o putem considera fizionomia naturii, şTdupă cum lumea vegetală o putem nuim miimcă^
86
naturii, tot Jistfel putem înțelege formele JumiL ***^^r^^dî&pLgjQS^:*** ale naturii.
Una din cele mai minunate trăiri la care poate ajunge cel ce vrea să exerseze în adânc citirea şi auzirea ocultă, este aceea de a vieţui lumea minerală astfel încât, treptat sa-şi apropie din forma suprafețelor şi raportarea lor la cosmosul exterior, precum şi din ceea ce strălumineză în limpezimea, în claritatea de cristal a cuarțului, a bucății de calcar, a smaragdului, a clintonitului, din toate acestea **sa**şi apropie infinita varietate de gesturi ale ființelor spirituale ale naturii.

Când prin astfel de exerciții ajungem să viețuim în acest regn mineral care altfel rămâne mort, în ceea ce se exprimă în el adică în ceea ce corespunde gesturilor vii prin care un suflet exprimă ceea ce vieţuieşte în el, când ne exersăm în acest mod atunci dobândim acel ajutor neapărat necesar dezvoltării în suflet a unui interes plin de solicitudine față de toate ființele din afara noastră. Astfel atingem treptat stadiul de evoluție la care dacă este posibilă dobândirea clarvederii ne putem metamorfoza în oricare din ființele exterioare nouă. Observăm că există în noi forța necesară metamorfozării noastre în ființe exterioare nouă. Fiecare om se poate metamorfoza în oricare altul dacă s-a exersat în
87
modul descris. în această privință, omul are infinite posibilități de transformare.
înainte de a trece la altă întrebare, aş vrea să scot în evidență natura sentimentului, care se dezvoltă în sufletul nostru în cursul acestor exerciții. Dacă în timpul primei experiențe, despre care am vorbit, din conştienta sufletului că este "ocrotit" de ierarhiile superioare izvorăşte un sentiment plin de evlavie, sentimentul că te poți transforma în orice entitate ne face să stimăm omenescul din ființa noastră; şi deabea acum ştim să prețuim cu adevărat omenescul în deplina sa demnitate, omenescul pe care nu-1 întâlnim pe plan fizic, care nu există în noi înşine şi pe care nu-1 aflățn decât prin metamorfozarea în altă ființă. Iar dacă în sufletul nostru viază cu adevărat sentimentul care trebuie să însoțească experiența de metamorfozare, nu vom putea ajunge niciodată orgolioşi pentru că fiecare metamorfozare an parte îți spune că nu ai aceeaşi valoare cu valoarea pe care o vei dobândi prin transformarea realizată. Sentimentul corespunzător capacității de transformare ne asigură şi posibilitatea de a deveni smeriți. Căci de sentimentul capacității noastre de transformare este strâns legat cel de profundă smerenie religioasă.
88
Dar putem pune o altă întrebare: aşadar noi scoatem din lăuntrul nostru aceste forțe, care ne fac apți să ne transformăm... atunci oare ele nu există permanent în noi? Aceste forțe de "transformare în altceva" există mereu în noi, aşa cum întotdeauna avem în jurul nostru lumea de imagini, pe care le obținem în modul descris ieri şi alaltăieri. însă pentru a poseda în mod conştient aceste forțe, trebuie să procedăm în felul arătat. Clipă de clipă suntem nu numai noi înşine, ci şi oricare altă ființă dar nu ne putem transforma în altă ființă, decât dacă ne ridicăm conştienta până la conştienta ei. De ce? Ne vom limpezi mai

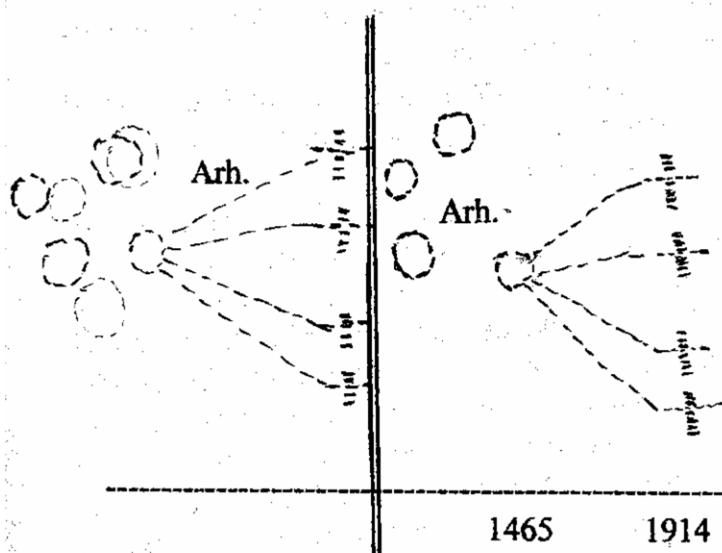
bine asupra acestei chestiuni, examinând cazurile, în care omul se transformă pe plan fizic în altă ființă.
într-adevăr, pe plan fizic ni se întâmplă să avem nevoie de aceste forțe destinate transformării omului. Le întrebuințăm, fără să ştim că o facem, ne folosim de ele ori de câte ori ajungem să ne dominăm semenii, impunându-le fără nici o îndreptățire, propria noastră voință şi aducându-le astfel prejudicii. Ceea ce începe cu minciuna; mințind pe cineva, răsădeşti în el fără nici un drept un implant. Dobândeşti o anumită putere prin faptul ca minciuna continuă să viețuiască în celălalt.
89
Aşa se întâmplă de fiecare dată când facem ceva rău. Forțele de care ne folosim pentru a face răul în lume. sunt chiar acelea destinate transformării noastre, utilizate însă unde nu le este locul. Tot ce este rău în lume, provine din utilizarea injustă a acestor forțe de transformare. Faptul de a cunoaşte, de unde vine pe lume nedreptatea, răul, fărădelegile şi nenorocirea, ne permite să pătrundem cu adevărat în misterele existenței. La originea tuturor stă utilizarea incorectă a celor mai bune, a celor mai sfinte forțe existente în noi; a forțelor de transformare. Răul nu ar exista pe lume, dacă nu ar exista cele mai sfinte forțe din noi: forțele transformării. întruna din conferințele mele publice ("Răul în lumina cunoaşterii despre spirit" -15.01.1914-Berlin), am amintit despre acest mister al forței răului; nu este decât o utilizare inversată a acelei forțe, care întrebuințată conform menirii ei, ar duce la binele suprem. Cu această stare sufletească, provenind din cunoaşterea că în sufletul omului există ceva, ce se poate transforma - pe de o parte - în alte ființe, în alți oameni, dar - pe de altă parte - în egoism, cu această stare sufletească trebuie să ne înfățişăm cosmosului, dacă vrem să auzim spiritual. Aceasta este cea de a doua vocală.
90
Iar starea, pe care o poate avea sufletul față de misterul răului - aşa cum vi l-am elucidat mai devreme - adică ceea ce viețuim, când ştim prin ce poate deveni omul rău, această stare constituie cea de a treia vocală. Cunoscând acest mister: că răul rezultă din utilizarea răsturnată a unora dintre cele mai înalte forțe, sufletul are viețuirea celei de a treia vocale cosmice. Iată aşadar că esențial este să dezvoltăm în noi, să viețuim astfel de stări.
Am vorbit astfel despre trei vocale cosmice.
Conferința de astăzi, a durat mai mult, aşa încât despre celelalte vocale vom vorbi mâine. Astăzi a trebuit să clarific principiul de care depinde dobândirea capacității de a auzi şi citi din punct de vedere spiritual: putem auzi şi citi ceea ce se petrece afară, în lumea spirituală, când realizăm ca viețuire lăuntrică,

înrudirea noastră cu cosmosul, printr-o totală dăruire a propriilor noastre forțe sufleteşti.
91
IV. Ce este activ în ființa lăuntrică a gândurilor precum şi în viețuirea în sine a gândurilor
Am încercat să vorbesc ieri despre câteva trăiri interioare, pe care le-am putea numi vocalismul lumii spirituale".
Din cele arătate reiese clar, că ceea ce poate fi denumit citire ocultă, auzire ocultă este un proces viu expresie a unor viețuiri interioare în care trebuie să fie activă întreaga personalitate a omului, întreaga sa ființă sufletească. Am amintit trei din aceste trăiri, care se cer pregătite cu toată atenția; întâi ea se petrece, când omul învață treptat să pătrundă conştient în lumile suprasensibile care~îl înco^o^rărpennanent, fsrăr ca el să fie conştient de aceasta, aşadar ce se petrece când ajunge astfel la poarta morții. Apoi am amintit acea trăire, la care ajunge omul, când dobândeşte aşa numita capacitate de transformare
92
în alte ființe. Am încercat apoi să arăt, că omul ajunge să privească răul astfel încât să-i citească originea într-o utilizare arbitrară a unor forțe spirituale superioare, care îşi află deplina lor justificare, numai atunci când sunt întrebuințate la locul şi conform naturii lor.
O altă viețuire apare când omul priveşte cu toată seriozitatea ceva ce am mai amintit, ceva ce se leagă, în fapt, de discuția anterioară: omul trebuie să se transforme în altă ființă dar în cursul transformării este necesar să-şi păstreze pe deplin continuitatea propriilor sale trăiri sufleteşti interioare. Dacă ar pierde acest fir continuu, ar fi întocmai ca pe plan fizic, când nu şi-ar mai aminti, ce s-a petrecut ieri, alaltăieri, ori cu câțiva ani în urmă. După cum trebuie păstrată continuitatea experiențelor sufleteşti în viața fizică normală, tot astfel omul trebuie să mențină
9
un fir continuu de-a lungul tuturor metamorfozelor lui în lumea spirituală. Adică în momentul în care se transformă într-o anumită entitate ori într-un anumit fapt, el nu are voie să se rupă total de propriul său suflet, ci trebuie să păstreze o anumită amintire superioară, pur spirituală despre alte forme, fenomene şi entități din lumile spirituale. Cu alte cuvinte, omul trebuie să constituie un multiplu, trebuie să se
93

poată fracționa, divide, trebuie să se poată descompune numeric. Când viețuiești aceasta adânc lăuntric, se naşte un sentiment aparte şi anume: aici eşti tu, tu eşti ființa de față dar tu mai eşti încă şi o altă ființă de fapt, tu te afli în entități diferite. Fără să dezvoltăm în noi acest sentiment al multiplicității, nici nu am putea dobândi vreo reprezentare spirituală despre entitățile ierarhiilor superioare, de exemplu. Putem ajunge şi pe calea arătată ieri, şi pe alte căi, despre care am vorbit altă dată, la reprezentarea îngerilor, entități imediat superioare omului. Dar dacă vrem să ne ridicăm mai sus, dacă vrem să ajungem la o reprezentare spiritualiceşte mai adecvată mai conformă naturii entităților - Arhanghel, trebuie să pătrundem cu simțirea noastră această capacitate de multiplicare. Numai încet, încet ajungem să cunoaştem adevărul despre aceste entități din ierarhiile superioare. Nu ajungem să-1 cunoaştem decât treptat, pentru că noi aducem de pe plan fizic modul omenesc de reprezentare şi modul de gândire omenesc, care sunt legate de raporturile curente în spațiu şi timp. Pe când dacă ne urcăm la entitățile ierarhiei Arhangheli, de pildă acolo găsim cu totul alte raporturi spațiale şi temporale.
94
Vedeți Dvs., plecând de la conştienta fizică obişnuită, în noi există permanent un anumit sentiment fundamental, care este cu totul normal pentru această conştientă fizică. Voi încerca să-1 caracterizez în felul următor: când eu vreau să ajung prin clarvedere la un om, care viețuieşte în perioada dintre viață şi o nouă naştere - zicând "eu" înțeleg pe oricine vrea să găsească prin clarvedere o persoană, care a trecut pragul morții - atunci am următorul sentiment: cel căutat se află aici, cu tine, iar în ceea ce priveşte perioada de timp, tu îl poți căuta, aşa cum ai căuta în lumea fizică pe cineva, despre care ştii precis, că îți este contemporan şi tu nu ai decât să afli calea spre el. Referitor la căutarea unei persoane decedate, această reprezentare este perfect valabilă. într-un sens, ea rămâne valabilă, chiar şi referitor la entitățile ierarhiei îngerilor. Dar plecând cu acelaşi sentiment în căutarea unei entități din ierarhia Arhanghelilor, modul meu de reprezentare asupra acestor lucruri nu mai este valabil, deoarece o entitate din ierarhia Arhanghelilor şi-a concentrat întreaga sa conştientă într-o epocă bine determinată, care nu este şi cea prezentă. Să ne imaginăm că linia punctată reprezintă timpul, iar clarvăzătorul se
95
află într-un puqpt oarecare, să zicem 1914; el presupune că persoana decedată ori

entitatea din ierarhia îngerilor se află undeva în lumea spirituală, în aceeaşi perioadă de timp (+ + +). Ei bine, lucrurile nu mai stau tot astfel, dacă vrei să găseşti o entitate din * ierarhia Arhanghelilor. Pentru aceasta, va trebui să ieşi din timp, să ieşi din contemporaneitate. De exemplu, pentru a găsi - să zicem - un anumit Arhanghel, trebuie să ne întoarcem în secolul al 15-lea/
96

Astfel încât nu se poate spune: rămân în epoca mea, în 1914 ci trebuie să ne întoarcem cam prin anul 1465, pentru a căuta entitatea Arhanghelului respectiv (desenul de mai sus). Acţiunea lui se extinde într-adevăr până în epoca noastră, dar în actuala epocă este reprezentată numai acţiunea lui nu şi însăşi entitatea în Sinea sa. Pe alţi Arhangheli va trebui să îi căutăm de asemenea în anumite momente (vezi cerculeţele din desen). în orice caz, trebuie să ieşim din epoca noastră.

Este într-adevăr greu să ajungi la o astfel de reprezentare, dragii mei prieteni, dar trebuie să ajungem la ea.

Un lucru trebuie să ne fie limpede: Arhaii, cu drept cuvânt îşi poartă numele întotdeauna. Abia când te ridici în felul arătat până la aceste entităţi, afli de ce sunt denumite astfel. Arhai înseamnă "îngeri ai începătoriilor". Ei se află întotdeauna în prag de epocă, când iau naştere anumite popoare să zicem ori când anumite popoare intra pentru prima dată în arena istoriei mondiale. în

astfel de momente ei sunt prezenţi cu întreaga lor conştientă, cu propria lor Sine, pe când în epocile următoare ei sunt prezenţi numai prin acţiunea lor. Cine vrea să îi găsească, nu poate rămâne în contemporaneitate, ci trebuie să o părăsească şi să îi caute în pragul unor epoci. Cuiva, care nu poate vieţui sufleteşte decât în octombrie 1914.- să spunem, aceluia nu îi stă în putinţă să găsească nici măcar un singur Arhai căci pentru aceasta trebuie să te transpui cu întreaga ta fiinţă sufletească în alte perioade de timp, sufletul trebuie să dobândească acces direct

98

Ia acea epocă, astfel încât el însuşi să vieţuiască în epoca respectivă.

Pe de altă parte însă, este necesar, ca cel ce s-a transpus în alte epoci, să nu uite cum a ajuns aici, întocmai cum pe plan fizic nu are voie să uite ce a făcut cu o zi în urmă. Aceasta este o cerință imperioasă, este aşa zicând - o lege a multiplicării,

Spiritele personalității, Arhaii,

/ V . . . . .

Incepătoriile originare, nu vor putea fi găsite, decât de cel, ce se transpune în mijlocul Lemurului, când începe devenirea fizică, când începe Pământul. Atunci pot fi ei găsiți în propria lor Sine, rămânând în contemporaneitate nu îi poți afla.

Vedeți, aşadar, că însăşi relația suflet-timp trebuie să se modifice, dacă vrei să pătrunzi într-adevăr pe calea cunoaşterii în lumile spirituale. Iar ceea ce vieţuieşte nemijlocit sufletul în acest mod - sau ceea ce vieţuieşte el printr-o interiorizare tot mai adâncă a reprezentării, pe care şi-a format-o asupra acestor lucruri - aceasta îi imprimă o stare aparte, care s-ar asemăna cu a fi revărsat în adevărata realitate spirituală, ceea ce reprezintă o nouă vocală a lumii spirituale;

Puteți constata astfel, că pe măsură ce înaintează pe calea vieţuirilor descrise - omul

99

devine din ce în ce mai independent de situarea sa în spaţiu şi timp, proprie planului fizic. Vedeți că această ieşire reprezintă totodată o intrare: şi anume pătrunderea lui în însăşi fiinţa activă a Cosmosului. Această "intrare" nu este unilaterală, aşadar sufletul nu se vieţuieşte aşa zicând numai în sferele spațiale, ci este o intrare multilaterală, întrucât el se vieţuieşte în timp, ca o fiinţă în care scânteiază însăşi conştienta entităţilor din ierarhiile superioare. Când aşadar nu mai vieţuieşti în propria-ţi sine, şi nici în spaţiul şi timpul, care ți-au fost destinate ca fiinţă fizică, când ți-ai luat spaţiul drept trup, iar

timpul drept suflet - rețineți, vă rog, foarte bine această expresie, deoarece numai treptat putem a-i pătrunde pe deplin înțelesul - deci, când spațiul îți este trup iar timpul-suflet, atunci te-ai identificat cu ceea ce constituie nu o capacitate abstractă de a simți în universalitatea spirituală, ci o ființare vie şi creatoare în existența spirituală plină de sens a Cosmosului. Oriunde te afli, există sens, şi oriunde te întorci, sufletul ți se pătrunde de sens, iar sensurile particulare converg într-un sens universal, care urzeşte în Cosmos. Din toate punctele lui răsar, germinând necontenit, sensurile lucrurilor, iar spiritualitatea întruchipată în sensuri particulare, în entități particulare, se

100

întrețese în tot ceea ce exprimă cuvintele: "Cunosc prin acest CuyânL Coşnyc,^ ceea^ce^ Cosmosul însuşi. cuiwj^ţ^to^nM^.,, Eu nu sunt -de fapt - responsabil de ceea ce ştiu acum, pentru că Cosmosul este cel care le cunoaşte în mine. Vina mea în această cunoaştere a Cuvântului Cosmic, nu se exprimă decât prin faptul, că sunt un instrument imperfect, care nu lasă să se reverse în mine Cuvântul Cosmic, decât în frânturi de raze. Dar ceea ce răsună în mine însumi, este Cuvântul Cosmic".

Cu cât reuşeşti să te dărui mai intens - când nu mai revendici nimic în ceea ce priveşte propria ta creație, gândire, simțire şi voință - cu atât devii mai modest. Cu cât reuşeşti să laşi Cuvântul Cosmic să se exprime în urzeala propriei tale ființe, cu atât mai obiectiv redai - prin El -misterele, care străluminează în Cosmos. Prin aceasta am vorbit iarăşi despre una din vocalele cosmice. întrucât nu vă putem comunica decât principii esențiale, am încercat să vă fac să înțelegeți - măcar elementar - ce înseamnă vocalismul din ființa Cosmosului;

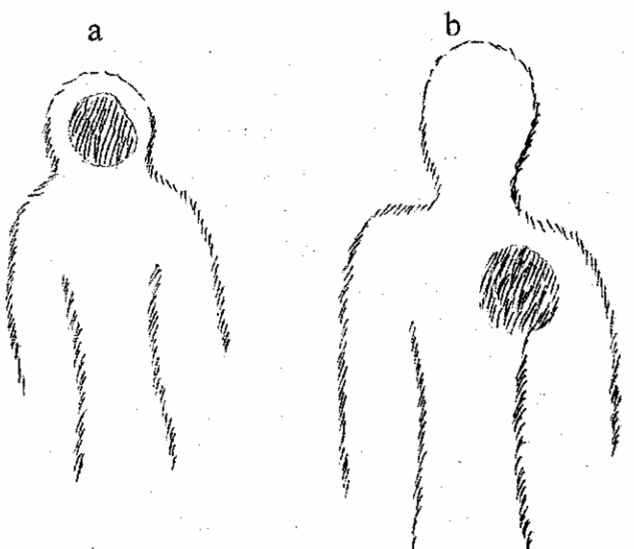
După cum vedeți, când ai ajuns să ai exerciții în viețuirea unor atare sentimente, ca cele descrise în legătură cu cele cinci vocale cosmice, când poți viețui torentul de sentimente,

101

atunci sufletul tău poate asculta - el însuşi - ceea ce se petrece în Cosmos, ceea ce viază în lumile spirituale. Atunci înseşi lumile spirituale i se pot dezvălui sufletului prin cuvânt.

Ce se petrece cu ființa noastră, în timp ce am pătruns pe calea descrisă în lumile spirituale? Corpul nostru astral, împreună cu eul care s-a ridicat însă la o treaptă superioară comprimându-se plin de abnegație şi asfințind în corpul astral -se află în afara corpului fizic şi eteric. Eul şi corpul astral sunt desprinse de corpul fizic şi de cel eteric atunci când ne aflăm şi percepem pe plan spiritual în răstimpul existenței noastre dintre naştere şi moarte; dar privirile noastre sunt îndreptate tot spre corpul eteric, iar acesta ne reflectă

vocalismul. El are capacitatea de a reflecta în şapte feluri. Cinci dintre acestea le-am discutat. Ar mai fi de adăugat încă două pentru a le arăta pe toate. Trebuie spus că ceea ce se exprimă ca vocală cosmică, nu este decât fluctuarea, unduirea particulară a corpului eteric, este ceea ce reflectă corpul eteric prin procesele sale vitale, când se depăşeşte pe sine. Adică în corpul eteric se petrece ceva anume, când sufletul - prin pregătirea necesară - ajunge să viețuiască acel sentiment specific de sub portalul morții ori pe cel născut dintr-o cunoaştere plină de
102
înţelegere a Râului, sau pe cel izvorât dintr-o activă vieţuire şi urzire în chiar Cuvântul Cosmic. Fie că vii în întâmpinarea lumii spirituale cu un sentiment, ori cu altul în corpul eteric se reflectă ceva, la care apoi tu însuți priveşti aşa zicând înapoi. Aceasta este foarte greu de redat în cuvinte. în şapte moduri se reflectă entităţile cosmice în corpul eteric. Dacă aş încerca să redau aceasta printr-un desen, aş zice astfel: acesta reprezintă foarte schematic conturul corpului eteric. în timp ce omul oferă lumii spirituale oglinda sufletului său constituită prin pregătirea adecvată din sentimentul specific aflării la poarta morţii, atunci corpul eteric se micşorează, concentrându-se aici, în regiunea superioară (fig. a); el capătă în acelaşi timp o anumită luminiscenţă, un anumit răsunet
103

Din această luminiscentă-răsunet se formează ceea ce putem numi o vocală a lumii spirituale.
Când în suflet se dezvoltă alt sentiment, corpul eteric se concentrează spre altă regiune -să zicem spre regiunea inimii (fig, b), această mişcare producând o altă luminiscență şi alt răsunet, decât de ta entitatea urcare: ne-şm transpus cu eul şi cu corpul nostru astral.

Toate cele spuse se referă la vocalele lumii spirituale. Totodată există şi consoane ale lumii spirituale, şi anume 12 consoane. La aceste 12
104
consoane putem ajunge cel mai uşor încercând să ne reprezentăm corpul fizic, aşa cum am încercat în discuțiile noastre să înțelegem corpul eteric în funcțiunea lui de vocalizare. Văzut în acest fel, corpul fizic se va arăta în cele 12 componente ale sale.
Timpul nu ne permite să arătăm - nici măcar succint - că la cele 12 părți ale corpului fizic putem ajunge, aşa precum am ajuns la cele 7 componente ale corpului eteric; Un singur lucru trebuie spus: pentru cel care s-a detaşat de corpul lui fizic, de corpul său eteric, aceste corporalități reprezintă cu totul altceva decât în timp ce viețuieşti în lăuntrul lor/Cât timp eşti unit cu ele, corpul eteric este cel care menține viața: datorită lui suntem ființe vii, iar corpul fizic edifică în esență organismul nostru senzorial. Când viețuim în lăuntrul acestor două corporalități, le utilizăm pentru a fi, pe plan fizic, cei care suntem. Dar, de îndată ce ne aflăm - în sensul celor arătate mai sus - în afara corpului fizic, în afara corpului eteric, ne raportăm la ele, ca la nişte simboluri, într-adevăr corpul eteric continuă să fie o ființă vie, dar el încetează să se arate în funcțiunea sa de principiu vital al organismului nostru şi ni se înfăţişează ca simbol al celor şapte vocale; el devine ceva obiectiv pe care îl putem privi şi care
105
1
prin variabilitatea, prin modificările sale reprezintă vocalismul întregului Cosmos. Noi ne simțim la fel de străini de acest corp eteric, pe cât de străini suntem pe plan fizic față de vocalele unei scrieri oarecare. La fel de străini ne simțim față de corpul nostru fizic acesta reprezentând aici suma celor 12 simboluri pe care le conține pe cât ne simțim de străini față de consoanele dintr-o oarecare scriere obişnuită. Aşa cum se îmbină şi se combină consoanele şi vocalele folosite în scrierea obişnuită pentru a forma un cuvânt sau altul, pe care îl putem citi sau auzi, tot astfel pe plan spiritual auzim ori citim propriul nostru corp eteric care se poate revela în şapte feluri deosebite prin îmbinarea şi combinarea sa cu una sau mai multe consoane ale corpului nostru fizic. Pe plan fizic, dacă ne întâlnim cu un om, el ne poate vorbi prin cuvinte, poate prin gesturi, ori prin mimică dar pentru a.l înțelege, noi trebuie să avem ochi, cu care să-1 observăm, urechi, prin care să pătrundă cuvintele lui spre inima noastră; pe plan fizic aşadar numai prin simțurile noastre putem stabili raporturi cu alți oameni; pe plan spiritual se petrece ceva asemănător.

Să spunem că ne pregătim în vederea căutării unui suflet care parcurge etapa dintre
106
moarte şi o nouă naştere. La un moment dat datorită trăirilor interioare ştim că ne-am identificat cu acest suflet; ştim că vieţuim cu acest suflet în aceeaşi perioadă de timp, în acelaşi loc din lumea spirituală. După cum pe plan fizic suntem dotaţi cu organe senzoriale pentru a putea comunica cu alţi oameni, tot astfel pe plan spiritual ne folosim de corpul eteric şi de corpul fizic, către care trebuie să ne întoarcem privirile, în interferarea lor, acestea reflectă modul în care se îmbină diversele procese ale corpului eteric cu cele ale corpului fizic, adică modul în care se îmbină sunetele vocalice cu cele consonantice. Felul în care ele se întreţes, exprimă ceea ce vorbim cu sufletul căutat, cu care suntem contopiţi, fapt necesar comunicării cu sufletul căutat.
Să presupunem aşadar că vă aflaţi în lumea spirituală uniţi cu cel căutat de Dvs., cu sufletul care vieţuieşte aici etapa dintre moarte şi o nouă naştere. Dvs. examinaţi corpul Dvs. fizic care este cunoscut deoarece pe plan fizic vieţuiţi sau aţi vieţuit în el şi examinaţi corpul eteric spre ele priviţi... căci prin acestea se reflectă tot ce aveţi de vorbit cu sufletul căutat, tot ceea ce are el să vă comunice, ceea ce gândeşte, simte, vrea. Aşadar corpul fizic şi corpul eteric omenesc au
107
devenit - în acelaşi timp un organ senzorial complet. Putem spune că ni s-a dat un corp fizic şi unul eteric, pe timpul vieţii fizice pentru a fi dotaţi cu organe senzoriale pentru lumile spirituale. Ceea ce ne atrage atenţia, cât de greşit este să înţelegi viaţa în lumea fizică ca pe un răstimp petrecut într-o vale a plângerii aşa cum este ea înţeleasă într-o asceză greşită; ceea ce ne atrage atenţia asupra faptului că viaţa în lumea fizică îşi are pe deplin misiunea ei: o misiune sublimă, o misiune divină. în sânul acestei lumi fizice noi ne însuşim corporalităţile ce vor deveni organe senzoriale pentru lumile spirituale.
Toate acestea le veţi înţelege mai bine dacă vă voi vorbi despre felul în care percepe omul entităţile şi fenomenele spirituale, când se află el însuşi în perioada dintre moarte şi o nouă naştere, deci când percepţiile lui nu se mai datoresc unei clarvederi, la care a ajuns un pământean, ci însăşi unirii lui cu entităţile din lumea spirituală. Cât timp posedăm un corp fizic, un corp eteric drept învelişuri, avem şi cine să ne reflecte realităţile spirituale pentru că utilizăm aceste corporalităţi drept organe senzoriale; când murim, depunem aceste învelişuri şi - bineânţeles - ca realitate exterioară suntem lipsiţi de aceste organe senzoriale. Ei bine veţi putea întreba: atunci în

108

perioada dintre moarte şi o nouă naştere, noi nu putem percepe ceea ce vieţuim în contact cu celelalte entităţi şi fenomene din lumile spirituale? Vedeţi Dvs. în acel răstimp lucrurile

A.

se petrec altfel, omul percepe în alt mod! însuşi clarvăzătorul trebuie să primească reflectat de corpul său fizic şi eteric - aflate aici în lumea fizică- tot ceea ce vieţuieşte el în lumile spirituale; aceasta rămâne valabil atât timp cât aceste corporalităţi există în lumea fizică, adică atât timp cât corpul fizic nu s-a descompus în lumea fizică, iar corpul eteric nu s-a revărsat -prin dizolvare - în lumea spirituală. Dar din momentul în care ne aflăm în lumile spirituale şi nu mai posedăm un corp fizic, nici un corp eteric, noi dobândim capacitatea de a contura din însăşi substanţialitatea lumii spirituale, în mod corespunzător, lumea de simboluri, din care era alcătuit corpul fizic, precum şi lumea de simboluri din c^re este constituit corpul eteric.

Să presupunem că sufletul Dvs. parcurge etapa dintre moarte şi o nouă naştere şi că vieţuieşte contopit cu un alt- suflet. Dvs: simţiţr această contopire. Ceea ce vă spune el şi ceea ce îi spuneţi Dvs. se exprimă din punct de vedere spiritual - astfel: Dvs. înşivă încrustaţi în lumea spirituală ceea ce aţi fi primit reflectat, dacă nu aţi

109

fi trecut pragul morţii. Aşadar Dvs. înşivă aveţi într-adevăr puteri depline pentru a desena în lumile spirituale imaginea reflectată. Ceea ce de altfel aţi fi exprimat prin simboluri proprii corpului fizic sau eteric, desenaţi acum vocalic ori consonantic în lumile spirituale, Din proprie putere înscrieţi cu adevărat în lumile spirituale, în Cronica Akashă, ceea ce vorbiţi cu celălalt suflet; spre a şterge apoi totul - exprimat metaforic -când nu mai este necesar.

Tot ce se comunică, tot ce se vieţuieşte în lumile spirituale în conlucrare cu o altă entitate, poate fi citit, poate fi auzit.

Pentru prima oară am amintit aceasta în lucrarea mea "Teozofia", la începutul capitolului care descrie aşa numita "lume a spiritelor", unde spun că omul, la o anumită treaptă de evoluţie, când se află în Devahan, în lumea spiritelor îşi contempla întruparea sa anterioară înscrisă în masa continentală a lumii spiritelor. Această inscripţie constituie o astfel de scriere spirituală.

Vedeţi Dvs. idealul ar fi ca, studierea unei cărţi cum este "Teozofia" să se facă cu atâta zel încât cine o citeşte să poată merge mai departe pe firul trasat, aşa cum am procedat eu în aceste conferinţe. Astfel de cărţi sunt pline de esenţă, la care poţi ajunge singur, citindu-le dar cu condiţia

no
să le citeşti cu inima, să le vieţuieşti cu tot sufletul! De obicei însă cărţile de ştiinţă spirituală nu sunt citite cu atenţia necesară. Dacă ar fi fost citite astfel, după apariţia volumelor: "Teozofia", "Cum se dobândesc cunoştinţe despre lumile superioare" - hai să zicem şi a "Ştiinţei spirituale", toate celelalte cicluri ar fi putut fi ţinute ori scrise de altcineva decât de mine. Pentru că în aceste cărţi am cuprins de fapt totul, numai că de obicei oamenii nu vor să o creadă. Câte lucruri nu s-ar mai putea scrie dacă s-ar trata tot ceea ce conţin cele patru drame! Nu spun acestea spre lauda mea - doar am vorbit îndeajuns despre modestia care îi este proprie oricărui cercetător spiritual - ci aş vrea ca afirmaţia mea să constituie un impuls pentru ca aceste scrieri, care au trebuit date omenirii tocmai în această epocă, şi în conceperea cărora autorul nu are personal aproape nici un merit, pentru că aceste scrieri zic să fie citite cum se cuvine.

După cum aţi putut vedea, omul dezvoltă în cursul vieţii sale în planul fizic ceva referitor la lumile spirituale şi anume germenele unor vieţuiri în acele lumi.

Corpul eteric, pe care îl are omul în timpul vieţii sale în lumea fizică, este nu numai principiul vieţii în trupul său, ci totodată un
in
mijloc pregătitor, pentru a putea trezi simţul destinat perceperii vocalismului din lumile superioare, iar corpul fizic este mijlocul pregătitor pentru ca omul să vieţuiască consonantismul lumilor spirituale.

Omul poate face mult, dacă încearcă treptat să se debaraseze, dar să se debaraseze cu adevărat de concepţia materialistă asupra corpului fizic; iar prin aceasta poate face mult în sensul pregătirii sale, astfel încât să trezească în sufletul lui acele vieţuiri şi impulsuri lăuntrice, acele simţuri ce pot fi denumite simţuri pentru perceperea vocalismului şi consonantismulţii cosmic. Numai că în vederea acestei pregătiri omul trebuie să dezvolte în sine acea dispoziţie, care ar reprezenta în ceea ce priveşte dezvoltarea pentru pătrunderea în lumile superioare ceva asemănător cu ceea ce trebuie să facă un copil cu sine însuşi, pentru a învăţa să citească în lumea fizică adică ceea ce face acesta ca sa înveţe să înţeleagă cuvintele care alcătuiesc pe plan fizic limba vorbită.

Să înţelegem clar un lucru: concepţia materialistă despre corpul fizic omenesc, îl examinează aşa cum se prezintă acesta din punct de vedere fizic Cum procedează ea? Aşa ca şi cum cineva care ar găsi înşirate pe tablă nişte

semne, să zicem cheie, şi-ar propune: ia să examinez eu semnele acestea: exact aşa se apucă şi materialiştii să cerceteze corpul fizic din punct de vedere anatomic şi fiziologic. Exploratorul semnelor ar zice: uite o volută care coboară... şi tot astfel ar descrie cum arată şi celelalte semne. Aşa se procedează şi cu corpul fizic cu inima şi plămânul, cu tot restul aşa cum se prezintă ele din punct de vedere exterior. Numai aşa. Ori, se ştie, numai cine a învățat să citească ce reprezintă liniile de pe tablă adică cuvântul "cheie" numai acela se alege cu ceva.
Astfel încât pe plan fizic încă, omul trebuie să se ridice prin viețuirile despre care am vorbit astăzi, în lumile spirituale superioare. Ceea ce înveți să auzi şi să citeşti reprezintă cu adevărat o experiență sufletească individuală. Dar în scopul acesta te poți pregăti, încercând să înțelegi corpul fizic -aşa zicând -în simbolistica sa, deci dacă încerci să îl înțelegi ca pe un simbol. Să vedem ce trebuie înțeles prin aceasta?
Vă voi da - pe scurt - un exemplu, spre a înțelege această simbolică. Exemplul meu va fi scurt, urmând ca Dvs. înşivă să reflectați adânc, sa meditați asupra înțelesurilor ce se desprind din el. în multe cazuri limba vorbită nu poate exprima ceea ce ar fi de spus asupra acestor lucruri; ea va

deveni aptă să le exprime, doar după ce ştiința spirituală va fi acționat o vreme în lume, şi cuvintele imprimate în limbă se vor fi mulat pe conținuturile spirituale, şi vor putea reda esențialul. Dar în acest scop limba va trebui să devină mai mlădioasă ceea ce nu va fi posibil, decât după câteva secole de contact cu ştiința spirituală adică după ce oamenii, prin contactul cu ea, se vor fi obişnuit să înțeleagă prin cuvinte, altceva decât ceea ce înțeleg astăzi, când o folosesc şi au simțul limbii numai referitor la lucrurile şi fenomenele de pe plan fizic. Iată acum exemplul: tot ceea ce se petrece în corpul fizic omenesc, se găseşte astăzi în carcasa ccra^ din oasele craniene. Toate surit ^upfînse MăuiSfur^ din punct de vedere
fizic, totul este închis de jur împrejur.
Să începem cu capul, dacă îl analizăm şi nu ne limităm numai la a-1 descrie, în felul, în care îl putem percepe senzațional, acest cap al omului reprezintă ceva extrem de important, întrucât în el se desfăşoară procese complicate, care toate sunt aproape complet închise într-o cutie osoasă. Prin aceasta, o parte din întreaga corporalitate fizică a omului se separă, fiind delimitată prin cea mai densă substanță omenească: prin substanța osoasă; dar aceasta constituie numai o parte a

entităţii omeneşti a organismului omenesc. Ori omul nu este nici pe departe o ființă atât de simplă, încât să-1 rezolvăm discutându-1 numai ca atare! Cât de simplificat înţelege epoca prezentă această problemă, reiese din atitudinea simplistă faţă de lucrările mele: ia, te uită! vine şi spune că sufletul se. compune din suflet al senzaţiei, al raţiunii, al conştientei, tocmai când reuşiserăm să înțelegem sufletul drept un organ unitar! Din însăşi esenţa civilizației noastre materialiste putem uşor înțelege, că ea preferă nişte mişmaşuri sufleteşti, un ghiveci sufletesc - a cărui descriere o n^umeşteps^ologie[1] decât să accepte existența realelor componente, pe care trebuie să le identificăm în suflet, şi aceasta nu pentru că noi i-am da la întâmplare această organizare, ci pentru că aceste componente ale lui aparţin la lumi distincte. Este de înțeles că pentru actuala cultură spirituală, toate acestea pot trece drept simple nerozii. Dar prin aceasta ea nu face decât să se caracterizeze pe sine însăşi şi nicidecum ceea ce critică.

Organismul fizic al omululLeşteceya foarte complicat *ji*_studnndu-i organizarea fizică de exemţ^jy^^ gânduri cepot părea

rproste^j^^

^mţă. Nimic^ maj^nom^tll Dar încă Sf. Paul

zicea: Câte din cele înțelepte în fața Domnului, trec drepTneBunie în fața oamenilor! Astfel încât această "nebunie în fața oamenilor", care poate fi "înțelepciune în fața lui Dumnezeu", poate totuşi să devină o preocupare a sufletului nostru.

Am putea să ajungem la următoare reprezentare: Cum stau oare lucrurile cu mâinile noastre? în mod categoric ele se afla îritr-un anumit raport cu ființa noastră sufletească îar dacă cineva are un deosebit simţ pentru ceea ce se~ petrece în mâinile sale, acestuia nu-i este indiferent faptul că, ceea ce-i vorbeşte cuiva, apare şi în gesturile mâinilor.,. Aceasta îşi are un înțeles anume. Despre alte membre ale corpului nu vă voi vorbi acum, lăsând să le înțelegeți prin propriile dumneavoastră vieţuiri.

Imaginaţi-vă că nu printr-un proces organic, ci printr-o cauză fundamentală în cosmosul însuşi, mâinile noastre nu ar fi astfel plăsmuite, încât să le putem mişca în voie; că ele n-ar răspunde voinței noastre, ci ar rămâne legate şi imobile de corpul nostru, ca şi când de la natură ele ne-ar fi fost date astfel. Ce s-ar întâmpla atunci? Atunci am avea mâinile, dar nu le-am putea mişca. Numai că, dragi prieteni, dacă am avea mâini pe care prin natura lor nu le-am putea mişca, s-ar dezvolta în noi impulsul de a le

mişca totuşi! Ori, fizic, aceasta ne-ar fi imposibil. La fiecare tentativă de a le mişca, ele ar rămâne strâns lipite de trup, în timp ce mâinile eterice s-ar pune în mişcare. înxealitate, astfel se întâmplă cu creierul nostru» Anumite limburi-aripioare ale creierului, astăzi lăsate în cutia craniană, erau încă libere şi mobile în stadiul planetar al Lunii. Astăzi ele sunt prinse, imobile, noi nu Ie putem mişca din punct de vedere fizic. Dar eteric ele se mişcă atunci când gândim; ^st^eie^eteyic îl^ mişcăm noi, atunci când gândim. Dacă nu ni s-ar fi dat cutia craniană, care să comprime aceste limburi-aripioare, ele ar fi rămas mobile; noi, le-^ am putea folosi ca organe de gestică şi de apucare astăzi mâinile îndeplinesc aceste funcţiuni dar nîfamjt^ A fost necesar ca
aceste aripioare ale creierului fizic să fie imobilizate, pentru ca creierul eteric să poată irumpe în activitatea de gândire.

Aceste afirmaţii nu sunt un joc al fanteziei. Va veni un timp, când mâinile noastre şi încă multe altele, vor fi complet inactive. Aceasta se va întâmpla în stadiul jupiterian. Atunci ceea ce ne apare atât de mobil în regiunea bustului va fi comprimat într-un anumit înveliş, aşa cum este astăzi creierul fizic tasat sub cutia craniană. Toate cele ce există în organismul nostru - şi a căror cea

mai evidentă expresie sunt mâinile - toate acestea sunt forme preliminare ale unui viitpr„ prgan de gândire 7"

Deocamdată noi nu avem decât forme rudimentare, care urmează încă să se dezvolte; este ca şi cum noi nu am avea aici în faţă decât un fragment în dezvoltare al cutiei craniene aşa cum avem în spate omoplaţii, aceştia aparţin suprafeţei care cândva va adăposti Wţiputea obţine o reprezentare corectă, dacă vă veţi imagina oasele omoplaţilor drept fragmente ale viitoarei cutii - celelalte fragmente nu s-au dezvoltat încă - ce va adăposti creierul. în acest mod aţi alineat pe un al doilea om alături de cel existent. Tot astfel există încă şi alte organe în organismul omenesc oricât de paradoxal v-ar suna aceasta, care nu sunt altceva decât tot fragmente ale altor cutii craniene legate de un viitor şi mai îndepărtat; organe forte mici raportate la organismul actuaî, acestea sunt rotulele genunchilor. Ele nu au ajuns astăzi decât la micile dimensiuni cunoscute.

Ele sunt acum un fel de indicative, care fac, ca omul să devină şi pe altă direcţie un organ spiritual. învăţăm a înţelege în modul cel mai just organismul omenesc, dacă ne spunem: eu am, în realitatejtrei cranii; unul este complet dezvoltat,

închis fiind în toate părțile lui, omoplații reprezintă fragmente ale celui de-al doilea; rotulele genunchilor prefigurează pe cel de-al treilea. Ultimele două se cer completate prin gândire, rotunjind în reprezentările noastre -întregul, ale cărui fragmente sunt. Ajungi astfel la *9p}^Jī^lSJ^l^'* Ceea ce suntem noi, ca oameni lăuntrici, în cel de-al doilea creier, este puțin dezvoltat în afară. Dar ceea ce observăm în exterior, urmează să devină creierul nostru interior. Gesturile, ce le facem astăzi cu mâinile, sunt acte pregătitoare ale gândurilor noastre de mai târziu. Gânduri, care vor înțelege cândva procesele^ la fel precum

înțelegeți Dvs. acum procesele lumii fizice. Orîcâf v-ar suna de curios şi paradoxal: toate cele ce se aflâ în preajma rotulelor, adică gamba, laba piciorului, sunt organe cu totul imperfecte, corelate forței gravitaționale a Pământului. Aceste membre sunt pregătite de către forțele spirituale, pe care le absoarbe astăzi din Pământ, pentru a deveni în viitor şi organe spirituale, care să îl poată purta pe om în lumile spiritului, atunci când Pământul va fi înlocuit prin stadiul V&nusian.'

Astfel va trebui să se destrame mai întâi actuala formă umană, pentru a putea fi înlocuită

de o alta. Vedeți şi Dvs., cât de multe se revelează cercetării spirituale. Căci cel mai important lucru, pe care ți-1 însuşeşti, nu este să ştii: există cutare şi cutare scriere iar acestea cuprind următoarele şi următoarele despre lumile spirituale. Nu aceasta este esențial. Bineânțeles că trebuie să ni le însuşim, pentru că datorită lor putem ajunge la esențial. Iar esențialul constă în dobândirea unei dispoziții sufleteşti, prin care te poți raporta într-un mod nou la Cosmos; prin care înveți să consideri într-un alt fel lucrurile lumii decât ai făcut-o până atunci. Esențial este, ca tot ce citeşti, să te pregătească în vederea cunoaşterii a ceea ce este lăuntric activ şi determinant în ființa şi urzirea gândurilor, precum şi în viețuirea gândurilor în sine, pentru a-ți apropia o nouă înțelegere chiar şi asupra celor existente pe plan fizic. Deoarece lucrurile, nici în forma lor exterioară nu sunt aşa cum le vedem noi. Omoplatul de exemplu oricât de paradoxal vi s-ar părea, nu este ceea ce vedeți a fi. Faptul că vi se pare limitat la o formă, este o iluzie, este o eroare. Imaginea lui adevărată se conturează, numai dacă te străduieşti să îl înțelegi ca o parte a unui întreg mult mai cuprinzător. Iar despre cineva, care stă îngenuncheat în rugăciune, va trebui să te desprinzi a gândi astfel: acest om, pe care îl văd

îngenuncheat este numai imaginea mea falsă despre el! Genunchii lui, aceste oase mici pe care stă, sunt tot o imagine falsă; pentru că în realitate ele nu sunt mici, precum le văd eu; iar omul îngenuncheat,^ în realitate, este învăluîrTntf·o' imens^sferă. „^^lămițrid. căreia trăieşte. Mica ^prafață a oaselor rotulelor se extinde, alcătuind o sferă; când se roagă, omul îşi pregăteşte în creier existența sa, în lăuntrul sferei, care îl va învălui; din această sferă nu există deocamdată decât nişte mici fragmente: rotulele genunchilor.
Acesta este modul, în care învață omul, treptat să citească încă din cursul existenței sale pe plan fizic Privind un om, care îngenunchează, ori care face alt gest, înveți să înțelegi, că ceea ce percepi nemijlocit, este incorect, fals, deşi este o realitate nu este adevărata realitate. Din literele, pe care le citeşti înveți să înțelegi nu numai ceea ce exprimă Cosmosul în actuala sa existență, ci şi ceea ce se exprimă din procesul său de devenire, în acest fel putem vedea in forma unui om, care se roagă, cumva arăta omul Venusian.
Astfel învățăm treptat să descifrăm, să citim cu adevărat şi să înțelegem, ce înseamnă în realitate Cosmosul, al cărui aspect fizic nu reprezintă decât o foaie scrisă, ce se aşterne în fața ochilor noştri. JDacănu deschidem decât
121
ochii fizici, o putem examina dar nu o putem citi... Dacă^întreaga foaie nu reprezintăpentra noi mâi mult decât au reprezentat semnele "cheie" scrise pe tablă nu cunoaştem nimic din ceea ce trebuie să aflăm din această foaie.
Dacă examinăm lumea numai prin intermediul percepțiilor noastre fizice, nu ne vom da seama că trebuie să învățăm s-o descifrăm, să pătrundem în ea, aşa după cum trebuie să ştim citi - şi nu numai privi - literele, pentru a ajunge la înțelesul cuprins în foaie. Nu vom deveni oameni întregi în adevăratul sensal^cuy^Elui până nu vom deveni conştiențic^ carte, pe care ierarhiile spirituale au scris-o, spre a fi citită de noi.
De Tapf"edificiul nostru, prin forma şi configurația lui, are acelaşi scop, pe care îl au lucrurile din lumea exterioară, înconjurătoare să trezească în noi astfel de sentimente, astfel de stări de suflet şi dispoziții sufleteşti prin care să devenim apți să "citim" Cosmosul să auzim tainele lui. Aşadar acest edificiu a trebuit să fie aşa cum este, pentru a face să se trezească măcar în parte ceea ce se află în lăuntrul nostru.
Dragii mei prieteni! Este bine să medităm din când în când asupra misiunii pe care o poate îndeplini ştiința spirituală în actuala configurație

a lumii, să meditãm, ce trebuie să ia naştere prin acţiunea ei, să meditãm cum va putea ea interveni activ în evoluţia istorică pe care trebuie să o parcurgă omenirea.
Dacă ar putea să se găsească în societatea antropozofică măcar un grup de oameni, care să fie pe deplin conştienţi de faptul că aşa ceva trebuie să intervină activ în evoluţie, că ştiinţa spirituală trebuie întreţesută acestei evoluţii!
Aş dori de fapt ca şi prin aceste conferinţe să nu fi împărtăşit numai anumite adevăruri, ci să fi trezit acest sentiment *în sufletele dumneavoastră!

Cărţi apărute la Editura ADONIS:
Lumea simţurilor şi lumea spiritului (G.A. 134),
Rudolf Steiner, 2001

Cărţi în curs de apariţie la Editară ADONIS:
Povestea Cupei şi alte câteva poveşti de ea legate
Lazăr Pasca
ANTOLOGIE ANTROPOZOFICĂ PAŞTI
Realităţile ascunse ale evoluţiei (GA. *132)*
Rudolf Steiner

Editura ADONIS Bucureşti
Telefon mobil: 0721.83.73.36 Fax. 021. 32.23.555